

IŠAIŠKINTAS SAMOKSLAS PRIEŠ NIXONĄ

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJA SUDARĖ 11 LIETUVIŠKŲ PAVARDŽIŲ

Per anksti švenčia savo melagingą jubiliejų

Nors komunistinių jubiliejų rengėjai Lietuvoje ir didžiai stengiasi įtvirtinti dabartinės kartos sąmonėje "Lietuvos komunistų partijos" mitą, bet neiškęsdami nepasigrožėję "relikvijomis", Vilniuje leidžiamų Jaunimo Metų ir Svyturio žurnalų puslapiuose išdėstė akivaizdžiausius dokumentus, įrodančius, kad 1918 metais jokios Lietuvos komunistų partijos dar nebuvo ir ne tokia partija buvo sumanyta įsteigti.

Jaunimo Gretose yra paskelbta poros lapelių — "pirmojo suvažiavimo užrašų" — nuotrauka. Juose aiškiai galima perskaityti, kad:

"Suvažiavimas pripažįsta save teisėtu pirmu Lietuvos ir Baltarusijos pirmos okupacijos Komunistų suvažiavimu".

"Dėl Lietuvos ir Baltarusijos Komunistų partijos Centro biuro apyskaitos priimta tokia rezolucija":

Kitame lapelyje: "Rezolucija organizavimosi klausimu priimta per 1-ąjį Lietuvos Baltarusijos 1-os okupacijos komunistų partijos suvažiavimą".

Taigi, ne Lietuvos, o Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partija tuos raštėlius rašantiems buvo jau esamas (Maskvoje įsteigtas) dalykas. Aplinkybės, kuriose suvažiavimas vyko, vadinamos "pirma okupacija".

Visaip galima aiškinti, kieno tai okupacija ir kodėl pirma... Bet iš II užrašų punkto matyti, kad jau buvo "Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partijos centro biuras", jis kažką kažkur veikė jau anksčiau, ir atrodo, kad Vilnių susirinkusiems jau pateikė savo veikimo apyskaitą.

"L. ir B." pavadinimas, pasirodo, tikrai jau buvo atvežtas iš rytų, ir, anot Svyturio paaiškinimų, tame susirinkime buvo tik "ifformintasi". Tas pavadinimas "veikė iki 1920 metų rudens". Taip ir pats partijos istorijos instituto direktoriaus pavaduotojas Rokas Malūkevičius patvirtino, kad "Lietuvos komunistų partija" atsirado tik 1920 metų rudenį, kažkur Rusijoje, kai 1918 metais numatyti planai buvo jau sugriuę, kai Maskvai nepavyko tada prisijungti Lietuvą, suplaktą su Gudija (Bielorusija).

Švyturys paskelbė ir kitą raštėlį iš 1918 metų susirinkimo, kuris dar aiškiau liudija, kad visa ta Lietuvos ar Lietuvos ir Bielorusijos partija buvo sudaryta, kaip ir daugelis kitų bolševikinių planų — "iš lubų". Tas raštėlis — tai kažkas, kas turėjo atstoti narių sąrašą. Užrašyta: "Kom. Partijos Lietuvos ir Baltarusijos buvo: 1) Vilniaus rajono (miesto Viln. ir apilinkiu — 16 grp. 200 narių. 2) Kauno-Ukmergės ir Košedo... rajono: 10 grup. 150". 3) Žemaitija ir Pakurša: 15 grup. 200..." Ir taip toliau.

Iš tokio "dokumento" istorikai dabar daro išvadą, kad "Suvažiavime dalyvavo 34 delegatai, atstovavo 59 partinėms organizacijoms, kurios vienijo apie 800 narių..."

Jeigu taip būtų buvę, tai išeity, kad paskui, per 20 pogrindinio veikimo, komunistai nesugebėjo padidinti savo narių skaičių nei dvigubai, nes 1940 metais, jau prie valdžios atsidūrę, nepriskaičiavo savųjų nė iki pusantro tūkstančio... (Lietuvoje be Vilniaus, tas skaičius nepajėgė prašokti tų "pirmųjų aštuonių šimtų"...). Todėl lengviau pati-

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininkas Nikolai Poggornas atsiuntė Richardui Nixonui sveikinimo telegramą, kurioje reiškiamas viltis, kad Nixonui užimant prezidento vietą santykiškai tarp abiejų valstybių dar plačiau išsivystys ir sustiprins pasaulio taiką bei bus naudingi sovietų ir amerikiečių "liaudims".

WASHINGTONAS. — Šią savaitę Briuselyje prasidės NATO valstybių konferencija, kurioje dalyvaus stipri Amerikos delegacija, vadovaujama valstybės sekret. Deano Rusko. Delegacijoje bus gynybos sekretorius Clark Clifford, izdo sekretorius Henry Fowler ir jungtinio kariuomenės štabo viršininkas gen. Earle Wheeler.

PHNOM PENH. — Kambodijos vyriausybė kaltina Ameriką, kurios helikopteriai puolė Kambodijos civilių pilnų sunkvežimį, užmušdami tris civilius ir sužeidami 23. Kambodija žada skųstis Jungtinėms Tautoms. Amerikos helikopteriai, matyt, persekiojo Kambodijoje besislapančius siaurės Vietnamo kareivius.

KUALA LUMPUR. — Malaizijoje buvo suimta 116 komunistų. Vyriausybė kaltina komunistinę Kiniją, kuri kurstanti ir remianti komunistų teroristų veiklą Malaizijoje. Prie Tailandijos sienos džunglėse buvo rasta per paskutinius kelis metus net 90 komunistų stovyklų. Malaizijos komunistai aklaiki seka Pekino liniją. Didelė partijos narių dalis yra kinų kilmės.

WASHINGTONAS. — Amerikiečių, gyvenančių užsieniuose balsai dar ateina į balsų skaičiavimo būstines. Vakar vienu metu viceprezidentas Humphrey balsai pralenkė Nixono balsus. Balsų skaičius šiuos atveju nieko neberėškia, nes Nixonas laimėjo didesnį skaičių elektorių, laimėdamas didesnėse valstijose.

kėti, kad 1918 metų "sąrašas" buvo tik įsivaizdavimas.

Būdinga ir tai, kad istorikai, sakydami, kad "pirmajame suvažiavime buvo 34 delegatai (ir šeši svečiai)", mini jų ne daugiau kaip 11 pavardžių, kurios aiškiai ar bent maždaug lietuviškos. Kas buvo kiti du trečdaliai "atstovų": juk dabar tą atskleisti nebepavojinga gi? Ar gal tai dar labiau išsklaidytų mitą, tvirtinantį, kad "Vilniuje buvo įkurta Lietuvos komunistų partija".

Kaip dabartiniai faktai, taip ir 1918 metų dokumentai patvirtina tik tai, ką Sniečkus pareiškė, būtent, kad tai, kas tebevadinama "Lietuvos komunistų partija", buvo ir yra ne kas kita, kaip "būrys, kuris veikia rusų kompartijos centro komiteto vadovaujamas" — Rusijos irankis Lietuvai pasiglemžti. (E)

1918 metais JAV kariai, vadovaujami gen. Pershingo, puolė vokiečių pozicijas Rheino srityje. Lapkričio 11 diena buvo paskelbtos paliaubos ir pradėta ruošti Versalio taika. Antrojo pasaulinio karo taikos sutarties dar šandien nėra.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS SUKRETĖ VISĄ ILLINOIS IR 19 KITŲ VALSTIJŲ

ČIKAGA. — Tūkstančiai Čikagos gyventojų šeštadienį 11:03 val. ryto juto lengvą žemės drebėjimą. Namai neprašai suvirpėjo, ant sienų pakrypo paveikslai, nuo lentynų pradėjo kristi daiktai. Didelių nuostolių Čikagoje nepadarėta, tačiau drebėjimas sukėlė daug kalbų. Žmonės ėmė skambinti policijai, radijo stotims ir laikraščių redakcijoms. Pietiniame Illinois, Bentone kamino plyta, krisdama sužeidė 7 metų mergaitę. Kitas vaikas panašiai buvo sužeistas St. Louis mieste, o Olney viename vyrui buvo sužeista galva nuo lentynų krantinčių butelių.

Šis žemės drebėjimas buvo jaučiamas 20 valstijų nuo Minnesotos į pietus ir iki pat Atlanto vandenyno į rytus. Pats drebėjimo centras buvęs 120 mylių į rytus nuo St. Louis miesto.

Riecherio drebėjimų matavimų skalėje šis drebėjimas buvo užregistruotas tarp 5 ir 6 laipsnių. Tai yra gan stiprus drebėjimas, palygintinas su 1964 metų Alaskos drebėjimu, kuris buvo 8.5 laipsnių stiprumo. Mažiau nuostolių padaryta todėl, kad drebėjimo centras buvęs giliai žemėje, o ne paviršiuje, kaip Alaskoje.

Pietiniame Illinois giliai žemėje yra jau seniai žinomas skilimas, kuris gali būti žemės drebėjimų priežastimi. Tas plyšys eina į pietus ir pietų vakarus per New Madrid, Mo., kur yra pats centras. Čia žemės drebėjimų yra buvę anksčiau: 1812 metų sausio ir vasario mėnesiais. Tada tie drebėjimai buvo dar stipresni už šeštadienio. Vienas drebėjimas net pakeitė Mississippi upės vagą.

Prasideda dr. King nužudymo teismas

MEMPHIS. — Ryt Memphis mieste prasidės seniai laukiamas James Earl Ray teismas. Jis kaltinamas nužudęs dr. Martin Luther Kingą. Šiame teisme bus įvestos nepaprastos saugumo priemonės, kad Ray nežūtų taip, kaip žuvo Oswaldas, nušovęs prezidentą Kennedy. Kalbama, kad pats Ray prieš Kingą neturėjęs jokio pikto, kad jis savo "darbą" atlikęs už pinigus. Bijoma, kad jo samdytojai, jei tokių būtu, nenužudytų jo saugodami savo kailį.

Teismą saugos virš 100 policininkų ir daug šerifų. Visi teismo dalyviai bus kelis kartus kruopščiai patikrinami, kad į šalį neįsineštų ginklų. Teismo salėje galės tilpti tik 77 asmenų. Spaudai ir televizijai skirtos 42 vietos.

Antradienį bus pradėta rinkti juri komisija.

Siūlo praplėsti PET Seimo tikslus

Spalio 23 d. Pavergtųjų Europos Tautų Seimas surengė New Yorke viešą Čekoslovakijos ir Lenkijos 50 metų nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimą. To iškilmingo PET Seimo posėdžio dalyviams sveikinius atsiuntė prezidentiniai kandidatai H. H. Humphrey ir R. M. Nixon. Sukaktį tema kalbėjo Free Europe, Inc., prezidentas Durkee, viceprezidentas Yarrow, Amerikos Lenkų Kongreso prezidentas A. A. Mozowski, N. Y. N. Y. Universiteto profesorius dr. L. Krzyżanowski, prof. V. Bušek. Pirmininkavo Lietuvos delegacijos pirm. V. Sidzikauskas. Lenkų delegacijos pirm. S. Korbonksi referavo ta proga seimui priimti parengtą rezoluciją, kurią parėmė PET seimo pirmininkas J. Lettrich ir bulgarų delegacijos pirm. G. M. Dimitrov.

Dr. Lettrich pareiškė, kad dabartinių įvykių akivaizdžiai PET Seimas turėtų atitinkamai praplėsti savo tikslus ir paskirties supratimą ir tapti branduoliniu, planuojančiu Rytinės - Vidurio Europos būsimąją politiką, ūkinę ir gynybinę sandarą, tokią, kuri galėtų apsiginti nuo agresyvių pasaulinių didžiųjų galybių ir pajėgtų užtikrinti tos srities valstybėms geresnes tautines, kultūrinės bei ūkinės pažangos sąlygas. Po penkių dešimtmečių patirties, tokia sandara šiai Europos daliai esanti būtynė. (E)

NEW YORKAS. — Paskutiniais rinkimų daviniais Nixonas gavo 290,000 balsų daugiau už viceprezidentą Humphrey. Už Nixoną balsavo 30,5 milijonų amerikiečių. Wallace gavo virš 9 milijonų balsų arba 13.2%.

WASHINGTONAS. — Atominės Energijos komisija paskelbė, kad Sovietų Sąjungoje, Novaja Zemlia srityje, įvyko branduolinis sprogdymas.

Pragos studentai organizuojasi

PRAGA. — Čekoslovakijoje bolševikų revoliucijos sukakties proga buvo suimti 167 asmenys, demonstravę gatvėse ir deginę sovietų vėliavas. Daug suimtųjų buvo iki teismo paleisti. Radijas ir televizija neslėpė prieš sovietinių išsiūkimo, kaip paprastai daroma komunistinėse sąlyse. Pranešimuose aiškiai sakoma, kad buvo degintos ir plėšomos sovietų vėliavos ir šaukiami šūkiu prieš Sovietų Sąjungą.

Pragos studentų vadai paskelbė, kad lapkričio 17 dieną įvyks demonstracijos, norint pagerbti žuvusius studentus ir visus, kurie žuvo už kalbos laisvę ir už savo krašto laisvę. Studentai planuoja generalinį studentų streiką.

Keičiasi valdžia

WASHINGTONAS. — Amerikai išrinkus naują prezidentą senosios vyriausybės nariai jau pradėjo pasitraukti iš pareigų. Šeštadienį savo formalų atsisąjodinimą paskelbė izdo sekretorius Henry Fowler ir valstybės pasekretorius Nicholas Katzenbach.

Prez. L. Johnsonas gražiais žodžiais pagyrė abu savo vyriausybės narius. Sekretorius Fowler savo kabinetą apleidžia gruodžio 20 d. Jis yra teisininkas, vyriausybės anksčiau ėjęs įvairias pareigas.

Nicholas Katzenbachas peireis dirbti į International Business Machines korporaciją, kaip specialus patarėjas ir vėliau — viceprezidentas.

Anglijos princas Philip labai atidžiai seka arklių lenktynes. Jis užsidėjo koją ant kojos, išikando akinius, o rankoje laiko žiūronus. Iš visko matyt, kad jis, susižavėjęs arkliais, viską užmiršta.

BROOKLYNE SUIMTI TRYS ARABAI NORĖJO NUŽUDYTI RICHARDĄ NIXONĄ

NEW YORKAS. — Policija suėmė New Yorke, Brooklyne gyvenantį 46 metų arabą Ahmedą Namerį ir du jo sūnus. Jie kaltinami planavę nužudyti naujai išrinktą JAV prezidentą Nixoną. Kaltinamųjų bute buvo rasti du šautuvai, ap rūpinti teleskopiniais taikikliais, amunicijos dėžės ir keli peiliai. Prokuroras tvirtina, kad ateityje gali būti suimta ir daugiau asmenų. Policija sužinojo apie šią grupę iš anoniminių asmenų, kuris paskambino policijai ir pranešė, kad tie arabai norėjo jį nusamdyti, kaip gera, pagarsėjusį šaulį nušauti Nixoną. Policija dabar saugo pranešėją, kad arabai jam neatkeršytų.

"Buve priešai" ir Maskvos teorija

ELTA-Pressedienst spalio laidoje pateikė vokiečių spauidai pastabų apie Maskvos teoriją, anot kurios ji, pasirėmusi Jungt. Tautų Chartos 53 ir 107 str., turinti teisę įsibrauti ir į Vakarų Vokietiją, jei ten "prieiktų sutvarkyti" atgijantį "revanšizmą". Mat, Vakarų Vokietija esanti "buves priešas". Ar tikrai, — klausia pastabų autorius. Juk Vakarų Vokietija yra jau pokarinis padaras. Aiškinant JT Chartą, kaip Maskva aiškina (tuo aiškinimu maskuodama savo imperialistinius užsimojimus), išeity, kad "buve priešai" tebėra Italija, Bulgarija, Rumunija, taip pat ir Slovakija su Kroatija, kurios dabar yra arba Čekoslovakijos, arba Jugoslavijos, arba Austrijos dalys. Vakarų Europoj daug kas dabar pasikliuama įsivaizduotu "pasidalinimu interesų sferomis". Tik klausimas, į kurią "interesus sferą" (Maskvos aiškinimu) patektų toki kraštai, kaip Suomija, Švedija, Austrija, Jugoslavija ir net Šveicarija... Sovietų tankai vis "legaliai" įriedėjo, anuomet Budapeštą, dabar Pragon... Baltijos kraštai jau 1940 metais patyrė, kaip "savanoriškai" ir "visiškai legaliai įsijungiami" į Sovietiją... Maskvos "naujoji klasė" siekia užvaldyti pasaulį. Jei kas nenori tuo patikėti, tepažgalvoja, kad toks netikėjimas gali būti klaida. Yra klaidų, pavojingų ištisai visuomenei... (E)

Suimtasis arabas — tėvas atvyko į JAV iš Jemeno prieš 13 metų. Sūnūs atvažiavo iš Jemeno tik prieš dvejus metus. Spėjama, kad jų neapykanta Nixonui kilo dėl jo pareiškimų žydams. Nixonas spalio 21 d. susirinkusiems žydų organizacijų vadams pažadėjęs remti Izraelį ir žiūrėti, kad jis būtų geriau ginkluotas už arabų valstybes.

Nixonas štabas, sužinojęs apie arabų suėmimą New Yorke, pareiškė, kad čia nebūta platesnio sąmokso. Naujai išrinktas prezidentas turis visišką pasitikėjimą policija ir slaptosios tarnybos agentais, kurie jį saugo.

Šiandien Nixonas su žmona lankysis Baltuose Rūmuose, kur pietaus su prezidentu Johnsonu ir valstybės sekretoriumi Rusku. Nixonas pareiškė niekur nevažiuosias, jei jo neprasys Johnsonas ir Ruskas. Buvo kalbų, kad jis gali vykti į Paryžių ar į Saigoną Vietnamo taikos reikalais. Nixonas imtųsi tos misijos, jei prezidentas ar valstybės sekretorius būtų giliai įsitikinę, kad jo nuvažiavimas Paryžiun būtų naudingas deryboms.

Praėjusių rinkimų analizė, atlikta NBC televizijos techniku su kompiuterių pagalba, parodė, kad Nixonui rinkimuose nematoma pakenkė trečiasis kandidatas George Wallace. Jei rinkimuose būtų tik Nixonas ir Humphrey, tai rezultatai būtų buvę daug palankesni Nixonui. NBC apskaičiavimu, Nixonas būtų laimėjęs ne tik penkias Wallace laimėtas valstijas, bet būtų laimėjęs dar Texas ir Maryland. Iš viso Nixonas būtų gavęs 382 elektorių balsus (dabar gavo 302). Jei Wallace nebūtų dalyvavęs, iš kiekvienu trijų jo gautų balsų du būtų tekę Nixonui ir vienas — Humphriui.

Apie Lietuvą

Šią vasarą apie Lietuvą bus buvę daugiausia rašyta Los Angeles ispaniško laikraščio La Opinion sekmadieniniuose prieduose. Birželio mėnesio 23 ir 30 d. buvo paskelbtas Antonio L. Mendez straipsnis apie pavergtą tautą, o rugšėjo ir spalio mėnesių keliuose prieduose ėjo Algirdo Gustaičio straipsniai apie Lietuvą, kovojančią dėl laisvės. A. L. Mendez straipsnis irgi paremtas A. Gustaičio jam suteikta informacija. Visi straipsniai aprūpinti atitinkamomis iliustracijomis. (E)

joj. Budapeštas buvo akstinas tiesai Rusijoj skliti. Dabar tas vyksmas tapo sustiprintas Čekoslovakijos tikrovė. (E)

P. GENYS

BALTIJA

Gintaro smėly Baltijos pėdos,
Daužosi, žaidžia žvilgančios bangos.
Alkani vėjai saulę suėdė.
Snypsdamos bangos slobinai rangos.

Kas ten taip verkia, nendre siūbuoja
už jūros viksvų, už jūros šilo?
Kaip palaidūnė dukra išstremtoji,
plėšosi rauda, veržiasi, kyla?

Prarastą saulę, džiaugsmą pražyduj
bangos aprauda skęsdamos putose.
Baltija supasi purpuro šyduose,
vakaras tiltus per Baltiją nutiesė.

Kas ten taip verkia, nendre siūbuoja,
vėjų bučiuojama — vėjų vakarių?
Baltija — mūsų širdis neramioji —
veržiasi, kyla, skundžiasi, barasi.

Baltijos jūra

Kaip žinia, Baltijos jūros bangos skalauja ne tik Lietuvos krantus, bet ir visos eilės kitų valstybių sienas. Kas įdomu jūros sporto žmonėms — jūrų skautams ateities jūrininkams, kad kiekviena šių valstybių vadina Baltijos jūra savo kalbine terminologija. Pvz, estai — Laani Meri, latviai — Jata Meri, vokiečiai — Ostsee, švedai — Ostersjön ir t. t. Baltijos jūra savo baltomis bangomis, it kokia nuotaka, prasiveržia pro Zundo, Mažojo ir Didžiojo Belto sąsiaurius ir susijungia — susilieja su Šiaurės jūra. Graži, graži ta mūsų Baltija, malonu apie ją kalbėti, rašyti, įdomu kuo daugiau apie ją žinoti, kaip apie vieną ištikimiausią ir mieliausią Lietuvos kaimyną!.. (Pokažiui metais, išėjimo skautai išgėdėmiesi savos Baltijos ir negalėdami prie jos prisiglausti, sliejosi prie Baltijos sesės Šiaurės jūros, kur įvko II-oji LSS Tautinė stovykla, visai kaimynystėje Hamburgo uostamiesčio. Čia skautai ramino, gaivino tėviškės ilgesį nemarų...).

Baltijos jūros susidarymas

Baltijos jūros dabartinis plotas yra 386,000 kv. km., ilgis 18,000, arba 1,100 mylių. Pirmasis Baltijos jūros baseinas pradėjo susidaryti iš paskutiniojo ledyno laikotarpio, iš jo tirpstančio ledo. Šio laikotarpio periodas 16,000 iki 800 met. pr. Kr. To laikotarpio naujoji jūra siekėsi su Baltijos jūra pro One-

gos ir Ladogos ežerus, o vakaruose — per Veterio, Vernerio ir Melaro ežerus jungėsi su Šiaurės jūra. Tuo metu baseine buvo paplitusi moliuska Yoldia Arc tica, tad ir pats baseinas pavadintas Yoldia. Vėliau šioje srityje žemės paviršiu kylančią jūrą tapo uždara, joje įsiveisė ir įsigali vėl kita moliuska — Ancyclus Fluviatilis, tad ir pati jūra pavadinta Ancylo, tai maždaug apie 7,000 - 6,000 metų pr. Kr.

Trečiasis Baltijos jūros formavimosi laikotarpis prasidėjo, kai Europos vakarų sausažemės emė grįmžti ir atsirado Skarekako ir Katagato sąsiauriai — ryšis su Šiaurės jūra. Vėliau šioje pat jūroje įsiveisė molieskas — Terado Navalis — laivagraužis, jis graužė laivų medieną. Jūroje gyveno ir kitas moliuskinis gyvis — Littarina Littorea, nuo ko buvo pavadinta ir pati jūra Littorina, tai buvo maždaug 5-6000 — iki 2-5000 met. pr. Kr. Jūros krantuose įsikūrus aščiems-baltams: Lietuvių, latvių ir prūsų protėviams jūra pradėdama vadinti dabartiniu Baltijos vardu. Baltijos jūra yra gerai pažįstama jau ano meto romėnams. Kai kultūros istorija liudija, romėnai jau, istoriko Tacito laikais, prekiaavo gintaru su lietuviais. Tai buvo maž. apie 55-tus metus dar pr. Kr. gimimą (Publius Cornelius Tacitus buvo Romos istorikas ir paskutinis romėnų literatūros klasikas, plačiai išimokslinęs žmogus. Romėnai va-

Didelis knygų išpardavimas

POEZIJOS IR PROZOS RYŠULYS Nr. 4

Siame ryšulyje rasite gražios poezijos ir prozos, senos ir naujos. Čia yra daug brangių perlių ir žibučių. Bendras puslapių skaičius siekia 1,371, jų kaina \$16,25, o parduodame tik už \$3.00. Kas šio ryšulio tuojau neužsąks, tai jo daugiau negaus, kaip šiandien jau negalima gauti pirmojo ryšulio. Galima dar gauti vieną kitą atskirą to ryšulio knygą.

Siame ryšulyje gausite šias knygas:

- 1. Zemaitė, J. — RASTAI KARĖS METU \$2.50
- 2. Vytautas Dyvas — VERPETAI. Poezijos Almanachas. \$2.00
- 3. James Allen — IS ŠIRDIES \$1.00
- 4. V. K. Račkauskas — EILĖMIS IR PROZA \$0.75
- 5. Mikas Petrauskas — IS MUZIKOS SRITIES \$0.50
- 6. Juozas Švaistas — PETRAS ŠIRVOKAS \$2.75
- 7. Č-gos L. Literatūros D-ja — VINCAS KRĖVE-MICKEVICIUS \$1.00
- 8. S. Matulaitis — DVI KELIONI Į TOLIMĄ ŠIAURĘ... \$0.75
- 9. J. Laukis — SAPNAL \$1.00
- 10. M. Konopnicka — PAGAL ĮSTATYMUS \$1.00
- 11. L. Tolstoj — PRAGARO ATGIMIMAS \$0.50
- 12. V. Garšin — KARĖS LAUKUOSE \$0.50
- 13. Kl. Jurgelionis — GLUDI - LIUDI. Eilėraščiai. \$2.00

Viso \$16.25

Šį knygų ryšulį galima užsisakyti "Naujienose", prisiuntus \$3.00 čekį arba Money Orderį, adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Pasiuntimas kainuoja 50 c.

L. J. S. Juodkrantės tunto skautės pakelėmū i vėlavos pakėlimą. Nuotrauka iš Pewaukė stovyklos, Wisc. Nuotrauka G. Sniečkaus

LYDEKA IR KATINAS

Bėda, kai kurpius ima kepti pyragus,
Batus gi siūt keptėjams,
Tuomet iš darbo gero ko nebus,
O ir ne kartą taip jau dėjos,
Kad kas pamėgsta amata, sau svetimą,
Tasai paikesnis, atkaklesnis už kitus:
Geriau jis darba pražūds, jei įjį paima;
Mieliau jis pajaukai žmonių paskirtas bus,
Nei klaus protingų ir gerų žmonių jis,
Nei gero patarimo išklausys.

Dantytajai Lydekai štai į galvą šovė
Kadį verslamonės patirį gerovę.
Nėra žinios: ar kipo čia pavydo godą.
Ar jai žuvies mityba nusibodo?
Tačiau jinai sumanė Katina vilioti,
Į svirną ją paimti
Tenai pelių pasimedžioti.
"Bet ar pažįsti šito verslo rimtį? —
Lydeka Katinas čia ima jau mokytį;
"Žiūrėti reik, bičiuli! — gėdos nepelnyti:
Žinai, ir priežodis prigijo,
Kad darbas meistro bijo". —
"Palauk, bičiuli! Ką gi pelės? Negi snaudėm? —
Atsako Lydeka, — ir ešerius mes gaudėm". —
"Tai labai valandą ir eisim". Ir nuėjo.

Ten Katinas
Sau smaginos
Ir edė, kiek norėjo;
Galop bičiulę atlankytį reikėjo.
Atėjo: jau gyvybės veik jina neteko:
Vos žiopsi, pelės uodėgą nugraužė, gult.
Čia mato: darbas šis — tai ne Lydekai!
Ir nutempė į kūdrą Katinas bičiulę.

Todėl težino Lydeka —
Tatai gera jai pamoka:
Ateityje tai atsiminti —
Pelių medžioti nemėginti.

*) Godas — gobšumas.

dindavo Baltijos jūrą įvairiais vardais: Sinus Codanus, Sinus Venetus, Mare Suebicus, Oceanus Sarmaticus. Reiškia, Baltijos jūra savo susidarymo laikotarpiu buvo vadinama skirtingais vardais: Ancylo, Yoldia, Littorina ir vėliausia — Baltijos vardu. O kodėl romėnai vadino Baltijos jūrą skirtingais vardais, tai suinteresuotieji galėtų atsiderinti ir avartyti — paskaityti Romos ir Europos kultūros istorijas...

(Moksliniai daviniai apie Baltijos jūrą yra surinkti, sugrupuoti jūrų skauto — Broniaus Kovo, jo daviniais čia ir naudotasi. Z. J. (Bus daugiau)

Mūsų spaudoje

Kas, kur, kada ką padarė?

Negalima pasakyti, kad jėzuitų "Laiška Lietuviams" nebūtų gerai ir patraukliai redaguojami. Bet kartais, iš kuklumo, apsilenkama su pačiomis pagrindinėmis žurnalistikos taisyklėmis, kurios reikalauja, kad kiekviena žinia atsakytų į pagrindinius klausimus: kas, kur, kada ir ką?

Laiškų Lietuviams spalio mėnesio numerio 9 apžvalgos skyriuje yra žinia-ne-žinia, kritika-ne-kritika, pavadinta ne šiaip ne taip "Lyg tyčia kažkas..."

Is 34 eilučių teksto matyti, kad norima papelkti du kažkokius lietuviškus dvasininkus, kurie laidodami du lietuviškus kunigus Mišias laikė angliškai. Cituojamas "Darbininko" rug-

**Žmonių žudynės
vieškeliuose**

Pasaulinė sveikatos organizacija paskelbė automobilių nelaimių pasaulyje 1966 metų statistiką. Pavyzdžiai:

Prancūzijoje 1966 metais vieškeliuose nuo automobilių žuvo 12,751 (po 35 žmones per dieną). Jungtinėse Valstybėse žuvo 53,041 (pasaulinis rekordas).

Anglijoje 7,935.
Vakarų Vokietijoje 16,864 (Europos rekordas).
Belgijoje 1,392.

Lenkijoje užmuštų skaičius neparodytas, bet lenkų spaudoje apgalvesta, kad Lenkijoje "mirtis plentuose muša rekordus".

Prancūzų žinovai teigia, kad laikotarpyje nuo 1966 iki 1970 metų to krašto vieškeliuose žus 65 tūkstančiai žmonių...

**Pataria mažinti
kalorijas**

Kadangi amerikiečiai greičiau storėja negu sensta, o storėjimas reiškia riebėjimą ir ligotumą, Nacionalinė Tyrimų taryba (National Research Council) Washingtono pataria įsigyti 1968 metų laidos knygutę "Leistinos dietos rekomendacija" (Recommended Dietary Allowances), kurios prisilaikant gaminamas maistas kariuomenei, mokykloms, kalėjimams ir kitoms visuomeninėms ir privačioms institucijoms.

Žmogus sulaukęs 22 metų amžiaus yra pilnai suaugęs ir subrendęs, dėlto patariama stengtis svorį išlaikyti tokį, koks buvo turint 22 metus amžiaus.

Akių lopymas

Palmer House, Chicagoje, įvykusioje Amerikos oftalmologų ir otolaringologų 73-me metiniame suvažiavime, dalyvaujant daugiau kaip 8,000 akių, ausų, nosių ir gerklės daktarų bene įdomiausią pranešimą padarė Baylor universiteto Houstone, Tex., tyrinėtojas Dr. Louis Girard, kad įmontavus į chemikalais arba užkrėtimu apakintą akį plastikos dalis, grąžintas beveik visiškai normalus regėjimas. Pagadintų akių "lopymas" darytas dviem būdais:

— Spalio mėnesio gale Vilniaus laikraščiai pranešė, kad jau išėjo iš spaudos ir antrasis "Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" tomas, K-P raidės. Antrasis tomas išeina vienuoliktąsiais metais nuo to darbo pradžios. (E)

žvelgti. Bet kurių atsakingų Bažnyčios tarnų nesiskaitymas su šiais faktais reiškia savivaliavimą prieš Katalikų Bažnyčios nurodymus".

Iš viso tono matyti, kad "Laiškų Lietuviams" redaktorius tikrai nori, tik negali, ir lyg prašyte prašo, kad kas kitas užpildytų jo paliktas tuščias spragas.

Kas dėl kažkokio kun. Goro "ne tokios tragiškos mirties", nieko negalima papildyti nieko nežinant. Tačiau kas liečia tragišką kun. Dagilio mirtį (praeitą vasarą Detroito jis žuvo automobilių nelaimėje) ir jo "liūdnas ir tragiškas laidotuves", reikia tik priminti tuos "Darbininko", "Naujienų" ir net "Draugo" numerius, kuriuose buvo aprašyta, kaip nepaisydamas velionio kun. Dagilio beveik testamentinio reikalavimo ir jo brolio maldavimų, kad būtų laidojamas su lietuviškomis apeigomis, jo ekselencija Vincas Brizgys gedulingas mišias ir visą su jomis susietą ritualą atliko grynai angliškai. Pasiaikškinimą, kad "nebuvo lietuviško mišiolio", kad "Mišiose buvo ir amerikiečių" ir t. t. galima rasti vyskupo Brizglio laišką "Draugui" kažkuriam praeitos vasaros numeryje. J. Pr.

Vienu būdu, per sugadintą akies išorinę dangą, įleidžiamas akin mažytis plastikinis cilindris šviesai į nesugadintą akies dalį įleisti. Antruoju būdu, stipriais chirurginiais klijais viršum akies ragenos visam laikui prikljuojama specialiai pagaminta kontaktinė linse (plastikos vožtuvėlis). Iki šiol padaryti eksperimentai su 50 pacientų ir iš jų kai kurie taip suremontuotomis akimis naudojami jau arti 4 metų.

Atsiūsta paminėti

LITUANUS, Vol. 14, No. 1. Spring 1968. Bertaininis lietuvių žurnalas anglų kalba, skiriamas menai, mokslams ir žmonems Pabaltijo kraštuose, ypatingai Lietuvoje. Redaktoriai: Anatole Matulis, Thomas Reimekis, Antanas Sužiedėlis, Bronius Vaškėlis, Mykolas Druga, Jonas Kucėnas, Zina Morkūnas ir Ray Tveras (viršelio kompozitorius). Tekste: Dr. Juozas Pajaujo: 50-sios Lietuvos Nepriklausomybės deklaracijos sukakėtvės (dalyvio atsiminimai); Edgar Anderson: Linkui Pabaltijo unijos; Algirdo Kurausko: Žvilgsnis į lietuvių meno išsivystymą; Misiūno: Versalis ir Klaipėda, ir Pauliaus Augiaus xilografija su aštuoniomis reprodukcijomis, ir pagaliau Tomo Remeikio: Gundaro Julian Kinogo knygos apie ekonominę poli-

tiką okupuotoje Latvijoje apžvalga.

ICELAND IN A NUTSHELL. Guide and Reference Book gausiai spalvotai iliustruotas 216 puslapių vadovas (manualas) apie Islandiją, jos gamtą, žmones, istoriją, kultūrą, literatūrą, miestus ir visa kas turistams reikalinga, naudinga bei įdomu.

Islandija yra didelė sala Šiaurės Atlante pakeliumi iš Skandinavijos į Ameriką, žinoma savo įspūdinga gamta, "geizeriais", tai yra verdančio vandens fontanais, ugniakalniais, moderniu žvejybos laivynu, transkontinentiniu oro susisiekimu, geromis silkėmis ir laimingu, laisvu, nepriklausomu gyvenimu. Islandiją apgyvendino Norvegijos emigrantai — vikingai dar 8 ir 9 amžiuje iš čia buvo "kolonizuota" Grenadija ir atrasta Šiaurinė Amerika. Islandija garsi savo sena kalba ir literatūra ir istorinėmis pasakomis — sagomis.

Lietuviai Islandiją susidomėjo daugiau tik nuo to laiko, kai prieš II Pasaulinį karą ten Reikijavike, apsigyveno žinomoji Lietuvos teisininko Simono Bieliackino sūnus Teodoras, kurs ten 1947 metais mirė. Daug rašydamas apie savo naująją tėvynę. T. Bieliackinas per lietuvių spaudą buvo lietuvius gerokai supažindinęs su skandinavais bendrai ir su islandiečiais ypatingai. J. Pr.

Jau išėjo

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai. Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Knygoj kelia aštrius gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos. Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE. Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

**PASIJUDINKITE DABAR
PRIE DIDŽIAUSIŲ DIVIDENDŲ!**

4.75% paprastose taupymo sąskaitose laikomoms pinigams

5.25% metiniams investavimo bonams mažiausiai \$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

Daugiau negu pusimtis metų teikiame patarnavimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal parikalavimą. Didžiausios saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITES į mūsų vienintelį Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel. SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Apraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Kas girdėti Vinipege?

SU MIELAIS ŽMONĖMIS PO 10 METŲ

Piknikas prie Vinipego ežero

II

Kaip greit laikas bėga, geriausiai tatau pastebi tie, kuriems laikas bėga pakalniui...

Nėra malonesnio sentimenta, kaip aplankyti seniau gyvenusias vietas, ypač tokias, kurios tremtyje primena gimtąją šalį.

Žmonės šioje žemės planetoje auga, kyla kaip mielėmis užraugta tešla. Vinipegas liūdnai pasididžiudamas giriasi esąs šalčiausios provincijos sostinė. Pagal klimatą lygiuojasi ir gamta. Čia tik ypatingai apsaugotose parkuose gali rasti medžių storesnius už savo švarko rankovę, nors apuštrotai Manitoboj auga vėliau negu bet kur kitur. Dėlto, Vinipego miesto pietiniame gale autobusais pasiekiamai tebėra didžiuliai krūmų ir prerijos plotai, kur būdavo pralaidžiama ne viena diena savaitgaliais ir pavakariai iš darbo grįžtant. Šiaurės gamta, panašiai kaip Lietuvoje, yra vašinga ir svetinga: ji visuomet turi kuo svečią pavaišinti: pavasarį gėlėmis ir žiedais, vasarą uogomis ir riešutais, rudenį grybais ir nostalgiska nuotaika...

Kiek ten reikia iš Chicagos pasiekti Vinipegą; traukiniu ir autobusu 22 valandas, lėktuvu 2 valandas, ir visiškai kitoks pasaulis.

Kas ką, bet aš pirmoje eilėje skubėjau po 10 metų aplankyti Vinipego pietinio užmiesčio epuštrotynus. Nebepažintum to vietos, anot to anekdoto. Puošniūs, liūksusiniai priemiesčiai išaugę, brangios rezidencijos išsistaciūšios, naujos, po kelias mylias, alėjos ir bulvarai išvesti buvusioje džunglėje, kur būdavo galima net saulėtą dieną paklysti. Likę dar dideli plotai nelistos prerijos, bet ji jau suskaldyta plačiais rėžiais, rezidenciniais ruožais, naujų mokyklų,

parkų ir golfaukščių plotais.

Eidamas keletos mylių ilgumo naujuoju Douglas bulvaru, išvestu nuo pat Pembinos plento iki Saint Charles užmiesčio, tolimoje tolybėje pradėjau žiūrėti mikroskopinį judantį tašką, kurs buvo pastebimas dėl savo raudonos fluorescencinės spalvos. Artėjant pradėjo išryškėti, kad tai gyvas žmogus, kurs saulėtą dieną kažkaip rausvai švita ir ritmiškai mostiguoja.

Reikėjo gana arti prieiti, kol pasirodė, kad tas žmogus yra senas mielas prietelis žemaitis Kostas Strikaitis, džiūška dalgele bekapojas piktžolės naujojo Douglas bulvaro šalikelėse. Strikaitis yra Vinipego miesto Metro tarnautojas, ir ta fluorescencinėj šlemė yra savotiška uniforma, panaši į Chicagos trafiko policininkų.

Tai buvo siurprizas maždaug kaip sutikus pusbrolį Mata Grosso raistuose Brazilijoje. Strikaitis skaitytoms pristatyti nebereikia; nors jis Naujienose paskutiniomis metais bėra retas svečias, bet tai tik laikina pauza: jis beturįs pilną raganiaus dėžę sumanymų, planų, škyčių ir apybraižų ir tebeplanuojas vieną dieną iš tos dėžutės per spaudą paleisti visą eibę daug kam patinkamų, kai kam visai nepatinkamų atsiminimų!

Dėkui jam, sekančią dieną, sekmdienį teko dalyvauti Vinipego Lietuvių Bendruomenės Apylinkės suruoštame piknike Vinco ir Elenos Janušų vasarvietėje Sandy Hook prie Vinipego ežero. Tai buvo reta proga po 10 metų susitikti ko ne visus mieluosius šio tolimosios šiaurės miesto lietuvius. Kas juos besuskaitys, tačiau nors pustuzinį dar pavyko atsiminti: šeimininkai savininkai Januškos,

Bartninkai, Barkauskai, Daubaras, Mečys Šarauskas, Juozas Demereckas, Barkauskas, Januškis, Kuncaitis, Mikalauskas (Romas), Miliauskai, Kostas Strikaitis, mano paties giminė ir aš. Kitų, atsiprašau, nebepamenu.

Janušų vasarnamis yra tuo ypatingas, kad vienintelis visoje apylinkėje turi akro didumo aukštų, gražių eglių gojų, kurio ošimas vėjui pakilus įspūdingai akompanuoja Vinipego ežero bangų šniokštimui.

Buvo pasigesta klebono Bertasiaus ir jaunimo, bet pasirodė, kad klebonas jaunimą tą dieną išvežęs piknikauti į vyskupo Brizgio vasarvietę prie Manitobos ežero. Gal ir gerai, nes mūsų — ateivių gegužinės yra kitokios negu jaunųjų čiagiminių piknikai... Tačiau apie vieną šaunų jaunuolį Viktorą Jurgį Bartninkaitį šia proga norisi prisiminti. Tai yra minėtu, William avenue gyvenančių Bartninkų sūnus, kurs tuo metu buvo su garbės pažymėjimais ką tik baigęs Manitobos universitetą žuvininkystės srityje, kas reiškia, kad Kanados lietuviai ir bendrai lietuviai Vakarų pasaulyje turės bene pirmą diplomuotą jauną gabų lietuvių ekologą. Viktoras Jurgis jau pakviestas į tą patį universitetą dirbti žuvininkystės departamente ir ruošti magistro laipsniui. Viktoras iš pat mažens pasižymėjo dideliu povandeninės augmenijos ir gyvūnijos pamėgimu ir ne tik jo paties kambarys, bet visi tėvų namų beismentai buvo labiau panašūs į akvarumą.

Vienas paminėtinas malonus pastebėjimas, kad lietuviai šiaurėje daug lėčiau tesensta ir visi tebeatrodė kaip atrodė prieš 10 metų, o kai kurie atrodė net pajauję, atsiprašau — pajaujęs!

Piknikas buvo 50 mylių į šiaurę nuo Vinipego, o rugpjūčio pirmoje pusėje ten naktys yra labai šviesios ir trumpos kaip Lietuvoje. Galima įsivaizduoti, kiek ten piknikai ilgi! J. Pr.

(b. d.)

— Vilniaus laikraščiai praneša, kad solistas Vaeolvas Daunoras įdainavo visą eilę arijų iš populiarinių operų, ir Vilniaus studijoje padaryti įrašai perduodami Rygoje esančiai plokštelių gamybos firmai ("Melodija"), Maskvos gamyklos skyrius) plokštelėms išleisti. Arijos esančios įdainuotos lietuvių, rusų arba italų kalbomis. (E)

Res Baltica

A Collection of Essays in Honor of the Memory of Dr. Alfred Bilmanis 1887—1948

Tai yra Leydene, Olandijoje ką tik šiemet išleista stambiausio formato 304 puslapių kietais viršais įrišta knyga, pašvęsta vieno žymiausių Latvijos vyrų Dr. Alfredo Bilmano atminimui ir pagerbimui. Redagavo Adolfas Sprudzis ir Armins Rūsis, įžanga parašė profesorius Loy W. Henderson, Washingtonė.

Knyga sudaryta iš dvylikos skirtingų autorių rašinių (essays) ir Dr. Bilmano raštų atrinktos bibliografijos, kuri užima 16 puslapių.

Kadangi knygoje liečiamieji klausimai yra vienodai svarbūs ir latviams ir lietuviams, čia pateikiamos juos randamų straipsnių antraštės:

Adolf Sprudzis: Dr. Alfreds Bilmanis ir jo kova dėl Baltijos valstybių laisvės.

Uldis Germanis: Nepriklausomos Latvijos idėja ir jos raida 1917 metais.

Walter S. Hanchett: Komunizmas ir Latvijos kraštas 1919—1949.

V. Stanley Vardys: Sovietų tautybių politika kaip politinės socializacijos įrankis: Pabaltijo atvejis.

Dietrich A. Loeber: Administracinė kultūra Sovietų Latvijoje — literatūros ir meno kryptis rašytinių įstatymų veidrodyje.

Peter B. Maggs: Negatyvūs balsai Sovietų rinkimuose.

Zugurds L. Zile: Sovietų federalizmas kriminaliniame įstatyme — vieno atvejo studija.

George Ginsburgs: Tautybės ir valstybės sukcesija (transmisija, perleidimas) Sovietų teorijoje ir praktikoje: Baltijos respublikų patirtis.

Ilmars Bekeris: Svetimšalių (nuosavybės) nacionalizacijos ir jų pasekmės švedijoje.

Dietrich A. Loeber: Latvijos tautiečių nuosavybės perleidimas (succession) vokiečių konfliktų įstatyme — vieno atvejo studija.

S. Prokash Sinha: Apsisprendimas tarptautinėje teisėje ir jo pritaikymas Pabaltijo gyventojams.

Norint knyga užsisakyti leidykloje (36 olandų florinai) paduotas toks adresas: A. W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N. V. Doezestraat 1, Leiden. J. Pr.

Jaunimo problemos Pietinėje Amerikoje

Ramutis Arimantas A. L. Balso editoriale besisielodamas dėl lietuviškojo jaunimo ateities išsiblaškius plačiame pasaulyje, pats klausia:

Kaip yra pas mus Argentinoje? ir atsako: Prieš trejetą dešimtmečių, kuomet nei viena lietuvių draugija čia savo salių neturėjo, Ona G. Ožinskienė, su Lucija Trojeckaitė (dabar daktaro O. Bruno žmona) sukūrė ir mokino pirmutinį lietuvių plastikų ansamblį. Tas ansamblis pasirodydavo Jose Verdi ir kitose salėse lietuvių parengimuose, pelnydamas skaitlingos lietuvių publikos pagarbą. Plastikėms ištekėjus, nauji ansambliai gimė po antrojo karo jauni ateivių bangai šią šalį pasiekus.

Be vyresniųjų ansamblių — Dainos, Rambyno, paskui gimė ir pačių mažiausių lietuvių tautinių šokių ir dainų ansambliai — parapijoje Atžalynas, A. L. Centre Papartynas, Irenės V. Simanaušienės ir Irenės A. Stankevičienės pastangomis gimė SLA mažųjų ansambliai.

Nekartosime kiek daug pastangų teko padėti mažiausių lietuvių susirinkimui ir išmokinimui pasirodyti scenoje, kas jų tėvams ir artimiesiems džiaugsmo ašaras išspausdavo. Tik pasakysime istorinę tiesą, joki pasikeitus ALC vadovybei pradėta ignoruoti šio tautinio meno pradininkai.

Klebono Černiausko nulietauvinta Marketparko bažnyčia

Abiejose nuotraukose matomas Marketparko lietuvių parapijos bažnyčios (69 gatvė ir California Avenue) portais. Viršuje trejos ieinamosios durys, išpuoštos lietuvišku metalu ornamentais ir virš jų durų simboliais: Vyčio kryžium, popiejaus tiara ir J. A. Valstybių herbu. Tai atrodė lietuviškiausiaji bažnyčia į pastatytas ir kun. Paškauskui klebonaujant. Apačioje tos pačios bažnyčios tas pats portais po to, kai klebonu tapęs kun. Černiauskas ta bažnyčia "nulietauvino". Daugiau aiškinti nereikia — atvaizdas daugiau pasako kaip žodžiai.

Marketparko lietuvių parapijos bažnyčios portais kaip jis atrodė šiandien, nuo durų ornamentus ir simbolius nuplėšus. Chicagos Art Instituto profesorius J. Krameris kol nuotraukų nematė, nenorėjo tikėti, kad Amerikoje galėtų rasti sau vietos panašūs barbarizmo veiksmai.

Mūsų jaunimo problemos už Lietuvos ribų tikrai yra labai pakankamai ir Argentinoje. Tačiau įrodyta visos eilės mūsų nepakankamai pasiryžusio jaunimo. Pasiryžusių jaunuolių yra jų pastangoms ir mokytojoms kludko tik liguista galia apsvaigęs elementas.

Ramutis Arimantas

Kurkite geresnę ateitį

Įsijunkite į CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖS Taupytojų Praturtėjimo Planą! Pasirinkite Jums tinkamiausią Mėnesinį Taupytojų Praturtėjimo planą iš žemiau nurodytos lentelės, sudarytos pagal dabar taupymo knygelėse mokamus 4% . Pradėkite taupyti dabar geresnei savo atečiai.

ŠTAI MĖNESINĖ TAUPYMO LENTELĖ:

MĖNESINĖS SENTAUPOS	MĖNESINĖ TAUPYTOJŲ PRATURTĖJIMO LENTELĖ									
	2 YRS.	4 YRS.	6 YRS.	8 YRS.	10 YRS.	12 YRS.	14 YRS.	16 YRS.	18 YRS.	20 YRS.
\$10.00	\$252.13	\$524.08	\$833.30	\$1,167.46	\$1,534.51	\$1,937.70	\$2,380.57	\$2,867.04	\$3,401.40	\$3,988.36
20.00	504.26	1,058.16	1,666.59	2,334.91	3,069.02	3,875.39	4,761.14	5,734.08	6,802.80	7,976.72
30.00	756.39	1,587.25	2,499.89	3,502.37	4,603.53	5,813.09	7,141.71	8,601.12	10,204.20	11,965.08
40.00	1,008.53	2,116.33	3,333.18	4,669.82	6,138.04	7,750.78	9,522.28	11,468.16	13,605.60	15,953.43
50.00	1,260.66	2,645.41	4,166.48	5,837.28	7,672.55	9,688.48	11,902.85	14,335.21	17,007.00	19,941.79
60.00	1,512.79	3,174.49	4,999.78	7,004.73	9,207.06	11,626.17	14,283.42	17,202.25	20,408.40	23,930.15
70.00	1,764.92	3,703.58	5,833.07	8,172.19	10,741.57	13,563.87	16,663.99	20,069.29	23,809.80	27,918.51
80.00	2,017.05	4,232.66	6,666.37	9,339.65	12,276.08	15,501.56	19,044.56	22,936.33	27,211.19	31,906.87
90.00	2,269.18	4,761.74	7,499.66	10,507.10	13,810.59	17,439.26	21,425.13	25,803.37	30,612.59	35,895.23
100.00	2,521.32	5,290.82	8,332.96	11,674.56	15,345.09	19,376.95	23,805.70	28,870.41	34,013.99	39,883.59

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$90,000,000.00

JOHN PAKEL, President

5 1/4% Certifikatų sąskaitos
Certifikatai išduodami tūkstantinėmis. Mažiausiai turi būti \$8000. Pelnas mokamas kas šeši mėnesiai.

4 3/4% Ant visų knygelėlių sąskaitų

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪŠŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- Free community rooms for your organiz'n meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- Sell & redeem U.S. Bonds
- Two large free park'g lots
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 So. WESTERN AVENUE Tel.: GR 6-7575

HOURS: Pirmad. — 12.00 P. M. — 8:00 P. M., Antrad. — 9:00 A. M. — 4:00 P. M., Treč. — Uždaryta visą dieną, Ketvirtad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Penktad. — 9:00 A. M. — 8:00 P. M., Šeštad. — 9:00 A. M. — 12:30 P. M.

SEARS HERITAGE Memorials

Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti Sears, Roebuck and Co.

KAINOS nuoc \$79.95 į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.

Kapinių mokesčiai atskirai. Pigus, geras patarnavimas. 6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4-4800 THOMAS J. KEARNS, vedėjas

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose

metams \$15.00
pusiui metų \$8.50
trimis mėnesiais \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose:
metams \$14.00
pusiui metų \$7.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Kanadoje:
metams \$18.00
pusiui metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsieniuose:
metams \$21.00
pusiui metų \$11.00
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Rinkimų reformavimas

Pereito antradienio rinkimai sukėlė nemažai baimės, kad prezidentas nebus išrinktas ir kraštas pergyvens didelę krizę kelis ar net keliolika mėnesių. Taip galėjo lengvai atsitikti. Visą naktį, kai buvo skaitomi balsai, atrodė, jog nei vienas kandidatas vadinamojoje elektorių kolegijoje neturės pakankamai balsų, kad galėtų būti išrinktas prezidentu.

Jei taip būtų atsitikę, tai prezidento rinkimas būtų atsidūręs Atstovų Rūmuose, kur nemažą vaidmenį būtų vaidinęs Wallace. Faktiškai žymiaame laipsnyje nuo jo būtų priklausęs prezidento išrinkimas. Už savo rėmimą to ar kito kandidato jis būtų galėjęs padiktuoti savo sąlygas.

Galėjo susidaryti ir kitokių kombinacijų. Sakysime, jeigu Atstovų Rūmuose prezidento išrinkimas sukliūva, tai tuo atveju Senato išrinktas viceprezidentas automatiškai užima prezidento vietą. Be to, gali įvykti ir kitokių kombinacijų, jei ir Senatui nepasiseka viceprezidento išrinkti.

Kai susidaro tokia padėtis, tai kraštas per daugelį mėnesių neturi prezidento.

Ir visai mažai betruko, kad tokia padėtis nesudarė. Tada Amerika tikrai būtų pergyvenusi vieną didžiausių krizių savo istorijoje.

Ir toji pavojinga padėtis būtų susidariusi dėl tikrai netikusios prezidento rinkimo sistemos, — dėl to, kad prezidentas yra ne tiesioginiu balsavimu renkamas, bet vadinamosios elektorių kolegijos.

Nieko tad stebėtino, kad vos tik baigėsi rinkiminė įtampa, įvairūs daug baimės, kaip tuoj pasigirdo balsai, jog reikia tuoj daryti žygius, kad elektorių kolegija būtų panaikinta ar iš pagrindų reformuota.

Atstovų Rūmų demokratų vado pavaduotojas Hale Boggs jau yra pasirošęs pasiūlyti konstitucinę pataisą, kad elektorių kolegija būtų visiškai panaikinta ir prezidentas būtų renkamas tiesiogiu balsavimu. Prezidento išrinkimui būtų reikalaujama mažiausia 40 nuošimčių visų paduotų balsų. Jei nei vienas kandidatas tiek balsų nesurinkytų, tai du daugiau balsų gavę kandidatai turėtų, kaip sakoma, dar kartą persiimti. Prezidentu, žinoma, būtų išrinktas tas, kuris antriniuose balsavimuose surinktų daugiau balsų.

SOVIETŲ AGENTŲ TINKLAS IŠPLESTAS VISOJ EUROPOJ

Antrašte "Vokietija — šešiolikos tūkstančių šnipų medžioklės sritis" Paryžiaus laikraščio le Figaro korespondentas Vakarų Vokietijoje de Kergerly aprašo eilę įvairių nuotykių iš šnipinėjimo veiklos Vakarų Vokietijoje. Jau 20 metų kaip Vokietijų Federalinėje Respublikoje vyksta nuolatinis "karas" su daugelio kitų valstybių agentais. Per tą "karą" žuvo daugiau kaip 50 asmenų, daug daugiau jų buvo sužeista, o areštuojama vidutiniškai po 5 asmenis kiekvieną dieną. Tų 16,000 šnipų tinklo svarbiausias tikslas yra Nato, sąjungininkų misijos ir Vakarų Vokietijos valdžios karinė, politinė ir ekonominė veikla, taip pat politinės partijos, siekiant į jas įsiskverbti.

Dar praėjus savaitę suimta viena karinės vadovybės įstaigos tarnautoja, bet netrukus paleista, o seštadienį į rytinį Berlyną pabėgo šeši rytinės Vokietijos šnipai. Ryšium su perrašais amerikiečių "Sidewinder" raketos pavogimu suimti jau trys asmenys.

Federalinės Vokietijų Respublikos atstovas Conrad Ahlers pranešė spaudai, kad bendro sąryšio tarp eilės žymių valdžios asmenų nusiūdujimų nerasta. "Dramatiškomis" aplinkybėmis beveik vienas paskui kitą nusiūduje vokiečių admiralas Hermann Luedke, generolas Horst Wendland, vienas federalinio kontržvalgybos viršininko pavaduotojas, vienas aukštesnis karininkas krašto apsaugos ministerijoje ir vienas jaunas valdžios ninkas toje pačioje ministerijoje. Ahlers savo pranešime pridūrė, kad Vokietijos politinės žvalgybos ir karinės kontržvalgybos viršininkai su krašto saugumo atstovais ruošia bendrą raportą, kurį įteiks kanclerui ir užsienių reikalų ministeriui.

Sovietų šnipų armija Vokietijoje kaip drašiai Vokietijoje darbuojasi Sovietų Rusijos šnipų armija Vokietijoje, rodo eilė sen-

Yra ir daugiau pasisakymų, susijusių su prezidento rinkimų sistemos reformavimu. Beveik be jokios išimties pasisakoma, kad rinkiminė sistema turi būti pakeista. Kai tik Kongresas susirinks, Atstovų Rūmų justicijos komitetas tuoj ketina pradėti įvairių žymių žmonių apklausinėjimą ryšium su rinkiminės sistemos pakeitimu. Iš tų apklausinėjimų bus galima patirti, kokia rinkiminė sistema yra labiau pageidaujama. O tada jau bus daromi žygiai priėmimui konstitucinės pataisos, susijusios su prezidento rinkimų sistemos reformavimu.

Santažo pagalba komunistai privertė jiems dirbti buvusį Eundestago atstovą socialistą Alfredą Frenzelį, 1953—1960 metais buvusį krašto apsaugos komisijos narį; Frenzelis, Sudečių krašto vokiečių, prieš karą buvo Čekoslovakijos komunistų partijos narys. Sovietų Rusijos šnipai buvo CDU (vokiečių krikščionių demokratų partijos) atstovai Schmitt-Witmack, kurs 1954 metais su žmona ir vaikais pabėgo į Rytų Berlyną, ir Donhausen, kurs buvo suimtas 1960 metais. Nustatyta, 95 nuošimčiai visų sovietų šnipų yra Santažo aukos, tik 3 nuošimčiai šnipinėjimo "ideologiniais" sumetimais, jų tarpe net vienas vokiečių milijonierius Heinz Porst, kurs tik šiemet buvo demaskuotas. Garsi buvo praeitais metais Bergschmidtų afera, kur tėvas buvo Vakarų Vokietijos kontr-

žvalgybos agentas, o sūnus "Demokratinės Vokietijų Respublikos" (Rytų Vokietijos) agentas.

Kaip šnipai maskuoja savo darbą

Kaip šnipai moka slėpti savo darbo vaisius, keletą pavyzdžių pateikia prancūzų spauda. Vak. Vokietijos krašto apsaugos ministerijos sekretorė gražuolė Rozalija Kunze savo informacijas slėpė plaukams šukuoti šepetėlio rankenoje; suimta 1961 metais šnipų tinklo agentė Maria Kunth tam tikslui naudojo Budos stovylėlę, o atstovas Frenzel naudojo marmūrinės stovylėlės, kurios taip buvo pagamintos, kad nemokančiam atidaryti ir bandant atidaryti stovylėlę sprogdavo, sunaikinama joje esanti turinį. Šnipų tinklas Dusseldorfe savo sutartą slėptuvę turėjo senos liepos išpuvusioje drevelėje.

Baimė ir susirūpinimas dėl sovietų agentų apima ir kitus Europos kraštus. Pavyzdžiui, Italijoje sovietų agentas ir jo žmona per eilę metų nebaudžiamai teikė Maskvai ypatingai slaptus Nato dokumentus. Didžiojo Britanijoje "idėjinis" komunistas buvo anglų kovos su komunizmu tyrinėjimų skyriaus viršininkas. Vokiečiai patys pripažįsta, kad vien Vakarų Vokietijoje rasiasi šešiolika tūkstančių sovietų agentų. Ko stebėtis, kad Sovietų Sąjunga taip drašiai smogė Čekoslovakijoje, puikiai žinodama, kad Nato nėra pajėgi pasipriešinti raudonosios armijos 600,000 kariai. Kad Nato per visą laiką ramiai snaudė, rodo ir tas gėdingas faktas, kad iš Nato saugomos aviacijos bazės galėjo pavogti ultranaujausią amerikiečių raketą!

Santažu priverčia šnipinėti Anglijoje nuteistas 21 metais kalėjimo britų karo aviacijos vyr. technikas lakūnas Douglas Britten, 36, keturių vaikų tėvas, kurs prisipažino per 6 metus šnipinėjęs sovietams "iš godumo, baimės ir kvailystės". Jis paslaptis perduodavo tūlam sovietam agentui "Jurijui", kurs pasirodė buvęs sovietų ambasados Londone pirmasis sekretorius kultūros reikalams Alex Ivan Borisenko. Britten suėmus, Borisenko į kelintą dieną išvažiavo į Maskvą.

Britten prisižino, kaip šnipinėjė pasakė, kaip jis buvo įtrauktas į tą išdaviko darbą. Per pirmąjį susitikimą "Jurij" jam davė sumą (apie \$1,800) pinigų, o kai susitiko antrą kartą "Jurij" jam parodė fotografinę nuotrauką, kur jis pagautas beprimamais "Jurijaus" pinigais. Britten išsigaudo šantažo ir pridažėjo toliau šnipinėti.

Britten prisipažino, kad sovietų agentai iš jo reikalavė žinių apie "blogus žmones", ypač tokius karininkus, kurie turi savo meilužes ir ar jie mėgsta linksmas išsigėrimo partijas, su moterimis.

Neįtikėtina, kad sovietams ar sekami ko ne visuose Europos kraštuose, išskyrus Jungtines Amerikos Valstybes. Amerika mažiau rūpėtų. J. Pr. Sovietų šnipų tinklai susekti

Socialdemokratai sveikina Dr. P. Grigaitį

Dr. PIJUS GRIGAITIS

Jonas Pakalka, Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos centro komiteto pirmininkas, šių metų spalio 20 dieną Dr. Pijui Grigaičiui 85 metų sukakties proga suruošė iškilinėse pasakė tokią kalbą:

Gerbiamas Daktare-Jubiliate, Mielos Tautietės ir Tautiečiai! Didelė ir garbinga privilegija man tenka šiandien čia sveikinti Dr. Pijų Grigaitį, minintį 85 metų amžiaus sukaktį. Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos ir visų jos padaliniių vardu, nes mūsų mielis Jubilatas yra tarp pirmųjų kūrėjų ir jos augimo puoselėtojų.

JAV-se lietuvių socialistų sąjūdis pradėta organizuoti Pensilvanijos angliakasių tarpe dar 19-jo šimtmečio pabaigoje. Lietuvoje atvykę į Pensilvanijos anglių kasyklas rado jau čia įsikūrusių Socialist Labor Party; į jų pradėjo jungtis ir lietuviai darbininkai.

1905 m. Newark, N. J., įvykusiam lietuvių socialistų atstovų suvažiavime buvo įkurta lietuvių socialistų partija, o vėliau tas vardas pakeistas į dabartinį.

Dėl aktyvaus dalyvavimo 1905 metais Lietuvoje revoliu-

Britten prisipažino, kad sovietų agentai iš jo reikalavė žinių apie "blogus žmones", ypač tokius karininkus, kurie turi savo meilužes ir ar jie mėgsta linksmas išsigėrimo partijas, su moterimis.

Neįtikėtina, kad sovietams ar sekami ko ne visuose Europos kraštuose, išskyrus Jungtines Amerikos Valstybes. Amerika mažiau rūpėtų. J. Pr. Sovietų šnipų tinklai susekti

Sovietų šnipų tinklai susekti

kitų įvairiausių "negalima". Todėl atsikliai jai beveik diplomatiškai:

— Ar man patinka Vokietija? Na, jei iš užsienio aš į čia atvažiavau, tai Vokietija turi patikti.

— O man ji visai nepatinka, — tarytum iš kulkosvydžio pradėjo ji man pyškinti, — čia siaura vietos net ir fiziniams žmogui laisvai gyventi, todėl visų čia ir protai ir krūvų suspausti. Čia keliaklupščiavimas prieš kiekvieną uniformą ir tų uniformų vaikoms. Visa Vokietija yra tarytum koks uniformuotų asilų kraštas, — net įsikarščiavusi ji užbaigė savo kalbą, kaip atrodė, norėdama mane visai "stumalti".

— Tai jūs nesate vokiečiai? — pusiau klausimu tariau aš jai.

— Mano abu tėvai ir aš same grynakraujai vokiečiai, — aiškino ji toliau, — bet aš randu, kad buvusieji ir dabar esamieji mūsų priešai angliai duoda daug didesnę laisvę mums, vokiečiams Afrikoje, negu čia tėvynėje Hitlerio valdžia savo pavaldiniams. Kaip vokiečius, angliai slapta mus gal ir seka, bet mes to nė kiek neįjaučiame. Mums jie leidžia į savo mokyklas išsiviešinti mokytojus iš Vokietijos ir leidią gyventi ir keliauti su dviem pasais: su Vokietijos ir su Anglijos.

Net prisibijodamas, nebeuorėjau tuo klausimu su ja ginčytis, nes man buvo nevisai aišku su kuo aš turiu reikalą.

Kitą sykį teko budėti su kita, jau šiek tiek pagyvenusia mokytoja daktare. Ji buvo geologė ir, sakėsi, studijų tikslais apvažiavusi Skandinavijoje, Pabaltijje, o ilgiau gyvenusi Pietų Amerikoje.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JUOZAS STROLIA

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS

1940-45 m. atsiminimai ir įspūdžiai

22

Ir dar vienas dalykas mane nustebino. Pradžioje mano darbo šioj mokykloje, kada pasibaigus pamokai atėdavau ligi mokytojų kambario durų, tai visada per duris girdėdavau garsiai kalbančius visus mokytojus. Vos man įėjus į kambarį, visos kalbos nutildavo. Ilgą laiką niekaip negalėjau suprasti ką tai reiškia. Igyravimas manęs? Neapykanta man kaip svetimšaliui, atėjūnui? Tai negalėjo būti, nes asmeniškai kalbant man su mokytojais visi jie buvo su manim labai korektiški ir paslaugūs. Kai vieną sykį šituo klausimu aš kreipiausi į prof. Viecez'ą tai ir jis nieko man nepaaiškino, o tik kalbėjo, kaip man atrodė, norėdamas laikinai "užkalbėti man dantį". Tik porai mėnesių praslinkus, vieną dieną jis man paaiškino:

— Žinote ką, Herr Strolia? — pradėjo jis, — į jūsų ankstybesnį klausimą šiandien galii tiksliai atsakyti, kad mes visi šioj mokykloj jūs bijojome, bene esate koks nors ant mūsų galvos atsiūstas nacių "angelas sargas".

Šis pasikalbėjimas, kiek atsimenu, tada mane iš viso sumaišė. Kaip? — galvojau — argi gali būti, kad šito didelio Vokietijos centro didžiulės mokyklos mokytojų kolektyve tebutų tik vienas naciai ir kad jie visi bijotų manęs, atvykusio iš Lietuvos, kad aš jų "neatversčiau" į nacių? Tas profesorius paaiškinimas niekaip netilpo man į galvą. Vėliau turėjau įsitikinti, kad taip buvo.

Iš praktikos pamokų į namus eidavau pėsčias, jei oras būdavo gražas. Kadangi prof. Viecez gyveno Drezdene - Blasewitz'e, tai ir jis turėdavo praieiti arba

pravažiuoti pro mano gyvenamąją vietą. Vieną dieną jis mane sustabdė ir pasakė:

— Palauk! Abu galėsime eiti kartu namo. Šiame pasivaikščiøjime jis daug mane apšvietė apie savo santykius su naciais ir savo nuomonę apie nacių režimą.

— Ar jūs galite išvaizduoti, — pasakojo jis toliau savo pradėtąjį temą, — kad beveik visi buvę mano mokslo draugai, kartu su manim baigę Leipzigo universitetą medicinos daktarai, buvo paskirti į koncentracijos stovyklų tarnybas. Jus, gal būt, manote, kad jie skirti buvo teikti kacetininkams medicinos pagalbą? Priešingai, jie visi buvę skirti vien su tikslu tikrinti kiekvieną atskirą kacetininką kiek jo sveikata ir kokius kankinimus dar galės pakelti.

Zingsniuojant mums per Alberto tiltą, labai susijaudinęs, prislėgtu balsu profesorius prabilo: — Quo vadis, Germania? ! Ar aš kada nors galėjau pagalvoti, kad mes, vokiečiai, priešime prie toki žemo moralinio supuvimo? ! — Aš — buvęs I-jo Pasaulinio Karo karys, prie Verduno apkasuose kentęs šaltį, alkį ir visokių kitokių nedaktelius? !

Vienintelį Hitlerio režimo įvestą naujnybę profesorius Viecez pripažino kaip padarytą pažangą, tai visose aukštesniosiose mokyklose įvedimą privalomojo darbo. Aštuntos klasės mokinės iš pradžių mokslo metų kurį laiką pasimokiusios, visam pusmečiui būdavo išsiunčiamos į kaimus, į provincijos ūkius šieno grębti, karvių melžti, mėšlo kratyti, visus ūkininkų gyvulius šerti ir visus kitus purviniausias žemės ūkio darbus dirbti.

— Labai gerai, — su pasigerėjimu sakydavo profesorius, — kad visos šitos profesorių, generolų, gydytojų ir kitų intelektualų ir manyčių dukrelės gaus kaime supratimą ant ko duona auga ir kas tai yra fizinis darbas.

Šioj mokykloj teko susidurti ir su kitais mokyto-

jais, kurie kartais net visai atvirai rodė savo nelojalumą Hitlerio režimui, o jį patį laikė nedaugiau ką grandiniu.

Maždaug kas dešimtą dieną reikėdavo naktimis dviese su kuriuo nors kitu mokytoju atlikti priešlėktuvinį budėjimą mokyklos raištinėje. Budėjimo pareigos buvo nesudėtingos: sirenos pradėjus kaupti oro pavojį, reikėdavo iš raištinės spintos nuimti ir rūšį apie dešimt raudonų kaspinu perjuostų bylų ir apie keturias — penkias rašomas mašinėles. Be to, rūšį klausyti telefono pranešimų ir vykdyti tolimesnius nurodymus. Tai ir viskas.

Sykį sėdėjau su viena jaunuote mokytoja ir kalbėjome kažką "pilstydami iš tuščio į dyką". Dabar net nebeįmanu su mokytojos pavarde, bet atsimenu, kad ji buvo kilusi iš Afrikos, kur jos tėvai tebegyveno kadaise vokiečių kolonijos žemėse. Ši jauna panelė, atvykusi iš Afrikos su tėvais praleisti vasaros atostogas savo senojų tėvynėje, netikėtai buvo užklupta II-jo Pasaulinio Karo ir buvo priversta Vokietijoje tapti mokytoja. Kaip ji sakėsi, jos tėvai išdrįsę plaukti laivą atgal į Afriką. Jiems laimė nusišepsojo ir laimingai pasiekė Afrikos krantus, kai tuo pat metu iš dvylikos iš Olandijos uosto išplaukusių laivų, vos du like nepaskandinti. Viename iš tų dviejų plaukė josios tėvai.

Besikalbant man su ta jaunuote panele, staiga ji uždavė man visai nelauktą klausimą:

— Ar jums patinka Vokietija?

Per keletą Vokietijoje gyvenimo metų teorija ir patirtis išmokė mane, kad prie tokio, visokių sąžinės laisvės paneigiančio valdžios režimo negalima buvo sakyti visą nuogų teisybę, kaip negalima buvo netikėti į vokiečių karo pargalę, negalima buvo galvoti, kad kitur kur nors pasauly gali būti ir geriau, negu Vokietijoje ir kad aukščiausias dangaus zenitas gali būti ir kitur, o ne tik ten, kur stovi vokiečių tautos žmogus. Ir daug

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
3449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepiama, skambinti HU 8-3222

Telef. PProspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisus uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th Place
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Firm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-9873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 5-2678
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
aliepiama, skambinti MI 3-0001.

Ofiso telefonai: HE 4-1414, rez. RE 7-6847
DR. BR. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
každien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
každien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso telefonai: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val. pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 8-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Firm., nuo 6-8 v. v., antr., ir
ketv. nuo 9 iki 11-tos ir nuo 6 iki 8
val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto.
Kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. RRepublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
OFISAS 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-6 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 3 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiadienį,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

Aštuoniolika valandų danguje

LAISVOJI TRIBUNA

Laisvas pasaulis dar nežu-
vęs. Prieš porą metų rašiau
Naujienose apie 8 valandas
danguje, o dabar galiu dar 10
valandų pridėti. Buvo sunku,
bet aš vilties niekad nepraras-
davau. Aš žinojau, kad viltis
yra didžiausias žmonių išga-
nymas.

Savo laiku skaičiau, kad
laikas visus lygina, daugumo-
je į gerąją pusę, į teisingąją
žmonijos pusę. Aš, praleidęs
18 valandų danguje, mačiau
pakrypimą į gerąją pusę.

Praleidau 18 valandų prie
televizijos, akių nesudėjęs.
Nuovargis kankino, bet nebu-
vo sunku, kai viskas vyko taip,
kaip mano širdis troško. Prie
valdžios vairo atėjo žmonės,
kurių krašto gyventojų daugu-
ma troško.

Ar žinote, ką reiškia pra-
leisti naktį be miego ir ant ry-
tojaus, nesumerkтомis aki-

mis, suploti rankomis ir su-
rūkti "Ura!" Taip atsitiko man.
Nepajutai, kai apie 10 val. ry-
to pašokau nuo kėdės, jaus-
mingai suplojau rankomis ir
garsiai surikau — Ura!

Buvau vienas, niekas manęs
nematė ir negirdėjo, bet aš ži-
nuo, kad tuo pačiu įtampos
momentu milijonai tokių žmo-
nių, kaip aš pats, iš džiaugs-
mo rankomis suplojo, kaip ir
aš, ir suriko garsų "Ura!",
kaip ir aš. Mes visi džiaugėmės
gyvenimo persvara gerojon
pusėn. Esame tikri, kad kreivi-
politikai negalės žmogui toliau
mulkinti, negalės skriausti
i nekaltų; nešvarūs lipiai ir
jipiai negalės spaudyti švariai
apsirengusiems policininkams
į veidą; negalės tvarkma-
daryti lyginti kiaušėms.

**PAPRASTAS
ADVOKATĖLIS**

Savo laiku Maskvos deba-
tuose Chruščiovas Nixoną pa-
vadino paprastu advokatėliu.
Nixonas klausimu Chruščiovas
buvo tiek įpykęs, kad jį pava-
dino "paprastu advokatėliu"
ir liepė viską tiksliai išversti.
Nixonas ramiai įžeidimą iš-
klause ir pridėjo:

— Taip, "advokatėlis",...
bet geras.

Nuo šio pasikalbėjimo pra-
ėjo 12 metų. Chruščiovas, pa-
sigyręs, kad jis mus palaidos,
pačių komunistų buvo nustum-
tas į šalį ir beveik gyvas palai-
dotas, politinė karjera jau
baigta, tuo tarpu tas "advoka-
tėlis" atsisėdo stipriausio pa-
saulio kėdėn, kurioje savo lai-
ku sėdėjo "advokatėlis" Lin-
colnas. Nixonas, tas papras-
tas "advokatėlis", per savo
sunkų ir kantrų darbą, tapo
galingas vyras, panašus į Bil-
lijos Juozapą.

Kampuotas mano kristalas
rodo, kad Richard M. Nixon
atėjo į prezidentūrą degdamas
noru mums visiems brangią
Ameriką į gėrbūvį, kad įvai-
rios pasaulio padugnės nega-
lėtų tremti mūsų vėliavos. Jis
pajėgs sutelkti apie visus ge-
riausius žmones, valdžion
pakvies labiausiai pasišventu-
sius, kuriems gėrbūvis ir visų
gerovė yra brangesnė, negu
doleris.

Sutikdamas būti republiko-
nų partijos kandidatu Miami
Beach konvencijoje Nixonas
pasakė, kad visi turime dirb-
ti 8 metus pagarbai sugrąžinti.
Amerika turi būti gerbiama
visame pasaulyje. Priešai turi
žinoti, kad Amerikos jie nepa-
jėgs sunaikinti. Esu tikras, kad
toks žmogus pasauliui buvo
reikalingas.

Gal tada ir mūsų tėvynę
pasirodys koks nors laisvės ži-
burėlis. Didžiausias mano
troškimas būtų pamatyti tą
laisvės žiburėlį. Dan Kuraitis

**NEGRAI GRĮŽTA
Į PIETUS**

Nuo 1950 iki 1966 metų vis
didėjanti srove negrai iš pie-
tinių valstijų farmų plūdo į
šiaurinių valstijų miestus. Artį
6 milijonų juodųjų invazija į
šiaurinių miestų centrus, tiek
pat ar daugiau baltųjų išspau-
dė užmiestius, kas ir priver-
tė Prezidento Komisija Civi-
lizacijos Neramumams Tirti,
daryti išvadą, kad Amerika
neišvengiamai žengia link
"dviejų vis labiau atskirų
Amerikų". Tačiau naujaisi
reiskiniai leidžia daryti išva-
dą, kad garsusis Kernerio
raportas gali jau būti pasenęs.

Vėliausi cenzo biuro prane-
šimai rodo tendenciją nugū-
dyti to raporto bauginančius
pranašavimus. Pavyzdžiui,
Pietinėje Karolinėje, kuri iki
šių dienų dalimi prisidėjo
prie neapmokytų negrų bedar-
bių masių migracijos į šiauri-

nūs miestus, paskutiniu lai-
ku pastebimas dramatiškas pa-
sikeitimas. Daily Oklahoman
pranešimu, šios valstijos pra-
moninimas pasirodė tiek sek-
mingas, kad darbo ieškančių
negrų "imigracija" jau susily-
gino su skaičiais tų, kurie iš
šios valstijos iškeliauja bet
kur kitur.

Mississippi valstijoje nors
negrų išsikraustymas ir atsi-
kraustymas dar neišsilygino,
bet industrializacija pasirodė
nepaprastai sekminga, ir ste-
bėtojai jau numato, jog neto-
limoje ateityje negrų migraci-
ja ir čia išsibalansuos.

Oklahoma praeitą savaitę
paskelbė savo industrijos eks-
pansijos planus ir ėmėsi prie-
monių savo bedarbiams dar-
bais aprūpinti, o dirbantiems
ikiuose negrams sudaryti dar-
bo sąlygas, kad jie galėtų pa-
silikti vietose, jei tik nori. At-
rodo, kad geriausias migraci-
jos stabdis yra mažesniųjų
miestelių industrializacija, at-
verianti darbo ir pragyvenimo
galimybes negrams ir baltie-
siems lygiai, rašo Daily Okla-
homan.

**Jaunasis Daley kandidatas
į aldermanus**

Miesto taryboje (Čikagoje)
susidarė penkios vakancijos
(neužimtos vietos). Numato-
ma joms užpildyti praveisti
rinkimus 1969 metų pradžioje.
11-me warde, Bridgeporte,
kur ir meras Daley gyvena,
jau spėjama, kad alderma-
no vakancijai užpildyti kan-
didatuosis mero Daley sūnus,
Richard J. Daley Jr., 25 m., ne-
seniai baigęs teisių mokslų ir
įsigijęs advokato profesiją.

**Gaisre žuvo Tribune
sąmdinys**

Anksti penktadienio rytą
Sheridan Towers trobesyje,
6030 N. Sheridan Rd., kilo
gaisras. Apie 100 žmonių pa-
bėgo nuo gaisro. Bet žuvo

Thomas Assens, 27 m., kurs
samdė 3 kambarių butą namo
17-me aukšte. Assens dirbo
dienraščio Tribune redakcijos
štabe. Jo bute ir kilo gaisras,
kurs buvo sulaikytas ir į kitus
butus neišsiplėtė.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Lietuvos Moterų Draugijos Ap-
švietos mėnesinis susirinkimas įvyks
antradienį, lapkričio mėn. 12 dieną
7:00 val. vak. Lietuvių auditorijoje,
3133 So. Halsted St. Narės malonė-
kite atsilankyti. Apsitarsite bėgančius
reikalus, kurių po vasaros atostogų
yra daug. Dar neturėjome susirinki-
mo. Prašau visas susirinkti.
Rožė Didžgalviene, rašt.

— Utenos Klubo mėnesinis susirinkimas
įvyks antradienį, lapkričio 12
d. 7:30 val. vak. Vengeliškių sve-
tainėje, 4500 So. Talman Ave.
Visi nariai ir narės prašomi atsilan-
kyti. Yra daug visokių reikalų ir pa-
sitarimų dėl parengimo, kuris įvyks
lapkričio 30 d. Vengeliškių sve-
tainėje.
V. Juška, nut. rašt.

— Lithuanian National Democratic
Klub mėnesinis susirinkimas įvyks
trečiadienį, lapkričio 13 dieną Holly-
wood Hall svetainėje, 2417 W. 43rd
St. Visi nariai prašomi dalyvauti.
J. Baličas, rašt.

**A. † A.
MANFRED R. PADAGAS**

Gyv. 7246 So. California Ave.
Mirė 1968 m. lapkričio 6 d.,
sulaukęs 23 metų amžiaus. Gi-
męs Vokietijoje.
Paliko nuliūdę žmona Win-
fred, duklė Cassandra, tėvas
George, motina Urtė, sesuo Ruth
ir kiti gimines, draugai ir pa-
žįstami.
Kūnas buvo pašarvotas Egan
kopyčioje, 3700 W. 63rd St.
Penktadienį buvo pašarvotas
Lutheran Church of the Cross,
65 & Springfield nuo 12 val. iki
1:30 p. p.

Penktadienį, lapkričio 8 die-
nį 1:30 val. p. p. buvo lydimas iš
bažnyčios į Lietuvos Tautines
kapines.
Visi a. a. Manfredo Padago
gimines, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai dalyvavo laidotuve-
se ir suteikė jam paskutinį pa-
tarimą ir atsiveikinimą.

Laidotuvių Direktorius Egan

Nulliūdę lieka:
Žmona, duklė, tėvai
ir sesuo.
Laidotuvių Direktorius Egan.
Tel. LU 2-2000.

**A. † A.
ANNA MARKUSKY**

Mirė 1968 m. lapkričio 8 d., 2:10 val. po pietų,
sulaukusi 74 metų
amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę 2 sūnus — Theodore ir Walter, 3 dukterys: Ele-
nor, žentas Edward Alstadt, Eldona Jeffries ir Virginia, 7 anūkai,
brolis Charles Paul, gyv. Peoria, Illinois, kiti gimines, draugai ir
pažįstami.

A. a. Anna Markuskys buvo žmona mirusio Theodore ir motina
mirusio sūnaus Clarence.
Kūnas pašarvotas Richard kopyčioje, 5749 Archer Avenue.
Antradienį, lapkričio 12 dieną 9:30 val. ryto bus laidojama Lie-
tuvų Tautinėse kapinėse.

Visi a. a. Anna Markuskys gimines, draugai ir pažįstami nuosird-
žiai kviečiami dalyvauti laidotuve ir suteikti jam paskutinį patar-
imą ir atsiveikinimą.
Nulliūdę lieka:
Sūnūs, dukterys, žentas, anūkai, brolis
ir kiti gimines.
Laidotuvių Direktorius Richard. Tel. 767-1840.

**A. † A.
STANLEY KUKŠTA**

Gyv. 6555 So. Talman Ave.
Mirė 1968 m. lapkričio 9 d., 1 val. po pietų, sulaukęs 70 metų
amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šilalės parap., Serėlių kaime.
Amerikoje išgyveno 41 metus.
Paliko nuliūdę žmona Josephine, sūnus Norbert, marti Joanne,
duktė Dolores Gerut, žentas Edward, penki anūkai, brolis Antanas su
šeima, trys seserys: Barbara Nutant su šeima, Jadvyga Bartkus ir jos
vyras Juozas, Mary Weber ir jos vyras dr. Norbert. Sesers vaikai: dr.
Zigmant ir Vaclovas Brinkai ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Lietuvoje paliko keturi broliai ir keturios seserys su šeimomis ir
pamotė.
Priklausė Sv. Vardo draugijai.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette kopyčioje, 2533 West 71st
Street.

Antradienį, lapkričio 12 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Gimimo Sv. Pan. Marijos parapijos bažnyčia, o po gedulingu pa-
madų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Stanley Kukšta gimines, draugai ir pažįstami nuosird-
žiai kviečiami dalyvauti laidotuve ir suteikti jam paskutinį patar-
imą ir atsiveikinimą.

Nulliūdę lieka:
Žmona, sūnus, duklė, seserys, broliai ir kiti gimines.
Laidotuvių Direktorius Petkus ir Sūnus. Tel. 476-2345.

**FORESTS CANT
FIGHT FIRES**

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: G Rovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
RRepublic 7-5600 RRepublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCĖ
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: CCommodore 4-2228
BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

AUTOBUSŲ VAŽIAVIMAS DAR LABIAU PABRANGS

Chicago Transito administracijos (CTA) pirmininkas George DeMent spaudos konferencijoje prasarė, kad "svaistant mūsų naują biudžetą teks aptarti važnos klausimą". Tada reiškia, kad jau nuo gruodžio pradžios reikią laukti autobusais pravažiavimo tikėtą kainos pakėlimo iš dabar mokamų 30 centų iki 35 arba tikriausiai 40 centų be persėdimo...

"Turint galvoje mūsų finansinę padėtį ir unijų statomus algų pakėlimo reikalavimus mes kito pasirinkimo neturime kaip tik važnos pakėlimą", pasakė DeMent.

CTA šiuo metu jau turinti 13,6 milijonų deficitą, o šoferių unijos reikalaujančios pakelti algas 40 ar net 50 procentais. Jau praėję pavasarij CTA vadovybė svairėsi reikalą naujai kelti važnos kainas, bet dėl artėjančių rinkimų buvo nutarta atidėti iki po rinkimų.

CTA administruoja Chicago viešąjį tranzitą nuo 1947 metų ir kai tik susidarydavo deficitą po 2-3 milijonus, kiekvieną kartą keldavo tikėtą kainas. Paskutinis pakėlimas iš 25 centų į 30 centų pravažiavimui su 5 centais už persėdimą buvo įvestas lygiai prieš metus laiko 1967 m. lapkričio 5 d.

Yra vienas būdas sumažinti deficitą, tai sumažinti ponų CTA direktorių ir kitų viršininkų algas, kurias jie yra pasikėlę iki \$30,000. Bet lengviausia yra lupti kailį nuo nuluptojo.

Miesto autobusais ir traukinėliais didžiausia dalimi naudojasi savo automobilių neturintieji ir bendrai žemiausių pajamų klasė bei pensininkai, tad iš jų krauti milijonus ir daryti sau karališkas algas nėra žmoniška. Kiek kartų ir kur gali nuvažiuoti, sakysim, gaunantis \$100 mėnesiui pensininkas, kai už vieną suvažinėjimą turės sumokėti arti dolerio?

Pensininkas

Vietos žinios

— *Praeitą vasarą* vykusių streikai padarė didelių nuostolių Chicago Transporto Sistemai, CTA valdytojai planuoja pakelti mokesčių už vežiojimą busais. Vietomis rengiasi pakelti 5 centus, o kitur nori pakelti net 10 centų.

— *Lincoln Parke* buvo liejami cementiniai pasivaikščiojimo takai, bet ketvirtadienį šis darbas buvo nutrauktas. Matyt, kad viešųjų darbų vadovybė, besikeičiant krašto administracijai, nesitiki tokiems darbam gauti reikalingų pinigų.

— *Policijos viršininkas* Conlisk pranešė, kad bus kreipiamas didesnis dėmesys į jaunųjų nusikaltimus. Policijos leitenantas Edward L. Buckley, išaiškines ir suėmęs didokai nusikaltėlių skaičių, pakeltas į kapitonus. Vietoj 30 agentų, jam paskirta net 200.

— *Bell geležinkelio* darbininkai buvo pasiūkę streikuoti, bet prezidentas Johnsonas sustabdė streiką 90 dienų, patardamas darbininkams ir darbdaviams tartis ir susitarti be streiko. Streikas nutrauktas, darbininkai grįžo į darbą.

— *Miesto mūrui* artimi žmonės tvirtina, kad Richard Daley pasiūlys 3% pakelti policininkams ir gaisrininkams algas.

— *Naujai išrinktas* prokuroras William J. Scott prašo prokuratūros tarnautojus nebėgti iš įstaigos, kol jis pajėgs surasti naujų žmonių. Rinkimus pralaimėjęs William Clark rengiasi apleisti įstaigą sausio pradžioje.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Live and work in beautiful sunny California.
NURSES NEEDED
ALL SHIFTS OPEN
Some to the heart of beautiful Santa Cruz Bay area. Easily accessible to San Francisco Bay area. Carmel, Monterey. Assistance available to secure housing. We are also taking applications for a new 102 bed hospital to open in Spring, 1969.
R. N.'s and L. V. N.'s
NEED IN ALL SHIFTS ALL-UNITS.
Phone Mr. Bitter at (408) 724-4741.
WATSONVILLE COMMUNITY HOSPITAL.
P. O. BOX 310
WATSONVILLE, CALIFORNIA.

WHY NOT LIVE AND WORK IN BEAUTIFUL CALIFORNIA
REGISTERED NURSES
New hospital opening, 237-bed. All services including ICU Beaches, High Sierra, California Mother Lode historical areas all easy access. Town 28,000 and greater community 60,000, excellent schools including 2-year college. Starting salary experienced staff nurses \$650-\$700, plus \$50 differential p. m.'s and nights. Application being accepted for January 1969 employment. For more information, contact Director of Nursing.
KAWEAH-DELTA DISTRICT HOSPITAL
P. O. Box 270
Visalia, California 93277

VALYTOJA REIKALINGA COLIN OF LONDON
Išimtinai vyrų šukavimo salionui 49 E. OAK STREET
Puiki transportacija. Arti šiaurės. Skambinti 664-8690

FEMALE EXECUTIVE
Exceptional opportunity for mature woman in 30's as SECY ASST TO LEADING SALES DIRECTOR OF OUTSTANDING HOTEL CORP. This position requires excellent shorthand and typing skills plus heavy volume public contact. Outstanding Salary and benefits for right person.
Don't Delay — Phone today!
Miss TERMAN
WH 3-2000

TYPIST — BILLER GENERAL OFFICE
Insurance experience desirable. Mature person. Salary open. Benefits available.
APPLY
BEACON INSURANCE AGENCY
400 E. RANDOLPH ST. Room 500

— *Ateinančių metų* pradžioje miesto gyventojai turės rinkti kelis atsakomius pareigūnus, kurie praėjų rinkimų metu gavo aukštesnes vietas.
Buvę Chicago Universiteto mokiniai sudėjo 32 milijonus dolerių universiteto mokslo įstaigoms praplėsti. Įvairios biznio įstaigos šiam mokslo centrinį davė 155 milijonus dolerių.

— *Už pasukimą* į kairę, kur Martha Wilkes negalėjo sukti, trafiko teisėjas jai liepė sumokėti \$45.00 baudą. Kai moteris atvežė į teismą penkiolika dolerių centais, tai trafiko išdėtininkas atsisakė priimti. Pinigai turi būti surašyti į 50 centų roliukus, bet ne palaidi.

— *United Steel* korporacijos vadovybė nutarė sumažinti plieno plokščių kainas \$25.00 už toną.

— *Apie deginimo ir laidojimo* žemėje pasaulėžiūrų konfliktą priešistorinėje Lietuvoje kun. Vyta. Bagdonavičius kalbės šį trečiadienį Jaunimo Centre 7 val. 30 min. vak. Kviečiami dalyvauti visi besidomintieji kultūros proistorija.

♦ **Lietuviai profesionalai** macionai kviečiami įsijungti į Lietuvos fondo narius ir dalyvauti fondo vakarienių garbės sveičiais. Vakarienių įvyks š. m. lapkričio 17 d., 3 val. p. p. parengimų salėje, 5717 So. Kedzie Ave., Čikagoje. Vakarienių užsiregistruoti skambinti 778-2858. LF adresas: 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (Pr.)

♦ **Senoji Britanijos** Lietuvių Klubo metinės vakarienių progą dail. Antanas Petrikonis padovanoko gražų paveikslą, kuris teks vienam sveičiui. Vakarienių įvyks lapkričio 23 d. 7:30 val. vakare Balio Pakšto sveičainėje. (Pr.)

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Live and Work in Beautiful Santa Clara, Calif.
AMERICAN Micro-Systems, Inc.
AML a rapidly expanding MOS specialty house is in need of personnel to fill positions existing from continued company growth. AML is located in the suburbs of beautiful Santa Clara Valley in close proximity to San Francisco, Lake Tahoe, Santa Cruz Beach, other scenic recreational areas.
CIRCUIT DESIGN ENGINEERS
SYSTEM DESIGN ENGINEERS
APPLICATIONS ENGINEERS
PROCESS ENGINEERS
Packaging experience — Wafer fab sustaining support.
PRODUCTS ENGINEERS
Water sort in final sustaining support.
COMPOSITE DRAFTSMEN
PRODUCTS MARKETING

Full and part time, light work packing and testing radios and stereos. Apply in person or call **AUTOMATIC RADIO** 100 So. Mannheim Road Hillside, Illinois. Phone 544-4400

RN'S & LPN'S
NURSES AIDES
ALL SHIFTS
Also
Dietary & Kitchen Help
APPLY
Americana Nursing Center
200 W. MARTIN AVE.
NAPERVILLE
PHONE: 355-4111

CLERK — TYPIST
Typing, filing, research in Registration Dept. of publishing office. Convenient loop location.
5 DAY WEEK
SALARY OPEN.
Call Mr. KNOWLES FR 2-1383

BINDERY GIRLS
Good working conditions.
Permanent Employment.
All benefits, good pay.
APPLY:
CARL GORR
COLOR CARD CO.
APPLY IN PERSON
4242 FILMORE ST.

URGENT NEED
For YOU to continue your Aircraft career? Immediate need for
A/C SHEET METAL MECHANICS
HELICOPTER MECHANICS
A/C ELECTRICIANS
JET ENGINE MECHANICS
Those who qualify call
Collect: (800) 654-3261
An Equal Opportunity Employer

PATIKIMA MOTERIS. Gyventi vietoje, 5 dienos savaitėje. Duplex apartam., arti šiaurinės miesto dalies. Lengvas šeiminkavimas ir prižiūrėti 2 vaikus. Atlyginimas susitarus, reik. rekomendacijos. Geri namai tinkamam asmeniui. Kalbėti kiek angliskai. Ml 2-3734 vakaras, savaitgal. visą dieną.

HOUSEHOLD HELP
NO COOKING.
Little ironing. Good wages. 6 days. Must have recent references also must speak English.
CALL
263-3352

Openings in Beautiful Calif., for **Registered Nurses** General Staff
Apennings On All Shifts
GOOD STARTING SALARIES
Fully Equipped Hospital
Insure Your Medical Future
Arrange Your Interview Now
Call, Write, Wire: Mrs. MOORE
WEST VALLEY COMMUNITY HOSPITAL
5333 Balboa Blvd.
ENCINO, CALIFORNIA 91316

GENERAL OFFICE GIRL
5 DAY WEEK.
Good typist. Excellent salary & working conditions. Near transportation (Cermak & Western)
Call Mr. WARREN
254-8515

BILLER-TYPIST
RELIEF SWITCHBOARD
An interesting position with many varied duties.
Call for an appointment
ALPine 1-5400
JOE JACOBS CHEVROLET
435 GREEN BAY RD., WILMETTE

NUO VASARIO 15 REIKALINGA motinai pagalbininkė, turėjusi patyrimo prie vaikų. 5 darbo dienos, išskyrus trečiadienį. Nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Rekomendacijos reikalingos. Turi kalbėti kiek angliskai.
KE 9-1277

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

Live and Work in Beautiful Santa Clara, Calif.
AMERICAN Micro-Systems, Inc.
AML a rapidly expanding MOS specialty house is in need of personnel to fill positions existing from continued company growth. AML is located in the suburbs of beautiful Santa Clara Valley in close proximity to San Francisco, Lake Tahoe, Santa Cruz Beach, other scenic recreational areas.
CIRCUIT DESIGN ENGINEERS
SYSTEM DESIGN ENGINEERS
APPLICATIONS ENGINEERS
PROCESS ENGINEERS
Packaging experience — Wafer fab sustaining support.
PRODUCTS ENGINEERS
Water sort in final sustaining support.
COMPOSITE DRAFTSMEN
PRODUCTS MARKETING

Full and part time, light work packing and testing radios and stereos. Apply in person or call **AUTOMATIC RADIO** 100 So. Mannheim Road Hillside, Illinois. Phone 544-4400

RN'S & LPN'S
NURSES AIDES
ALL SHIFTS
Also
Dietary & Kitchen Help
APPLY
Americana Nursing Center
200 W. MARTIN AVE.
NAPERVILLE
PHONE: 355-4111

CLERK — TYPIST
Typing, filing, research in Registration Dept. of publishing office. Convenient loop location.
5 DAY WEEK
SALARY OPEN.
Call Mr. KNOWLES FR 2-1383

BINDERY GIRLS
Good working conditions.
Permanent Employment.
All benefits, good pay.
APPLY:
CARL GORR
COLOR CARD CO.
APPLY IN PERSON
4242 FILMORE ST.

URGENT NEED
For YOU to continue your Aircraft career? Immediate need for
A/C SHEET METAL MECHANICS
HELICOPTER MECHANICS
A/C ELECTRICIANS
JET ENGINE MECHANICS
Those who qualify call
Collect: (800) 654-3261
An Equal Opportunity Employer

PATIKIMA MOTERIS. Gyventi vietoje, 5 dienos savaitėje. Duplex apartam., arti šiaurinės miesto dalies. Lengvas šeiminkavimas ir prižiūrėti 2 vaikus. Atlyginimas susitarus, reik. rekomendacijos. Geri namai tinkamam asmeniui. Kalbėti kiek angliskai. Ml 2-3734 vakaras, savaitgal. visą dieną.

HOUSEHOLD HELP
NO COOKING.
Little ironing. Good wages. 6 days. Must have recent references also must speak English.
CALL
263-3352

Openings in Beautiful Calif., for **Registered Nurses** General Staff
Apennings On All Shifts
GOOD STARTING SALARIES
Fully Equipped Hospital
Insure Your Medical Future
Arrange Your Interview Now
Call, Write, Wire: Mrs. MOORE
WEST VALLEY COMMUNITY HOSPITAL
5333 Balboa Blvd.
ENCINO, CALIFORNIA 91316

GENERAL OFFICE GIRL
5 DAY WEEK.
Good typist. Excellent salary & working conditions. Near transportation (Cermak & Western)
Call Mr. WARREN
254-8515

BILLER-TYPIST
RELIEF SWITCHBOARD
An interesting position with many varied duties.
Call for an appointment
ALPine 1-5400
JOE JACOBS CHEVROLET
435 GREEN BAY RD., WILMETTE

NUO VASARIO 15 REIKALINGA motinai pagalbininkė, turėjusi patyrimo prie vaikų. 5 darbo dienos, išskyrus trečiadienį. Nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Rekomendacijos reikalingos. Turi kalbėti kiek angliskai.
KE 9-1277

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

Live and Work in Beautiful Santa Clara, Calif.
AMERICAN Micro-Systems, Inc.
AML a rapidly expanding MOS specialty house is in need of personnel to fill positions existing from continued company growth. AML is located in the suburbs of beautiful Santa Clara Valley in close proximity to San Francisco, Lake Tahoe, Santa Cruz Beach, other scenic recreational areas.
CIRCUIT DESIGN ENGINEERS
SYSTEM DESIGN ENGINEERS
APPLICATIONS ENGINEERS
PROCESS ENGINEERS
Packaging experience — Wafer fab sustaining support.
PRODUCTS ENGINEERS
Water sort in final sustaining support.
COMPOSITE DRAFTSMEN
PRODUCTS MARKETING

Full and part time, light work packing and testing radios and stereos. Apply in person or call **AUTOMATIC RADIO** 100 So. Mannheim Road Hillside, Illinois. Phone 544-4400

RN'S & LPN'S
NURSES AIDES
ALL SHIFTS
Also
Dietary & Kitchen Help
APPLY
Americana Nursing Center
200 W. MARTIN AVE.
NAPERVILLE
PHONE: 355-4111

CLERK — TYPIST
Typing, filing, research in Registration Dept. of publishing office. Convenient loop location.
5 DAY WEEK
SALARY OPEN.
Call Mr. KNOWLES FR 2-1383

BINDERY GIRLS
Good working conditions.
Permanent Employment.
All benefits, good pay.
APPLY:
CARL GORR
COLOR CARD CO.
APPLY IN PERSON
4242 FILMORE ST.

URGENT NEED
For YOU to continue your Aircraft career? Immediate need for
A/C SHEET METAL MECHANICS
HELICOPTER MECHANICS
A/C ELECTRICIANS
JET ENGINE MECHANICS
Those who qualify call
Collect: (800) 654-3261
An Equal Opportunity Employer

PATIKIMA MOTERIS. Gyventi vietoje, 5 dienos savaitėje. Duplex apartam., arti šiaurinės miesto dalies. Lengvas šeiminkavimas ir prižiūrėti 2 vaikus. Atlyginimas susitarus, reik. rekomendacijos. Geri namai tinkamam asmeniui. Kalbėti kiek angliskai. Ml 2-3734 vakaras, savaitgal. visą dieną.

HOUSEHOLD HELP
NO COOKING.
Little ironing. Good wages. 6 days. Must have recent references also must speak English.
CALL
263-3352

Openings in Beautiful Calif., for **Registered Nurses** General Staff
Apennings On All Shifts
GOOD STARTING SALARIES
Fully Equipped Hospital
Insure Your Medical Future
Arrange Your Interview Now
Call, Write, Wire: Mrs. MOORE
WEST VALLEY COMMUNITY HOSPITAL
5333 Balboa Blvd.
ENCINO, CALIFORNIA 91316

GENERAL OFFICE GIRL
5 DAY WEEK.
Good typist. Excellent salary & working conditions. Near transportation (Cermak & Western)
Call Mr. WARREN
254-8515

BILLER-TYPIST
RELIEF SWITCHBOARD
An interesting position with many varied duties.
Call for an appointment
ALPine 1-5400
JOE JACOBS CHEVROLET
435 GREEN BAY RD., WILMETTE

NUO VASARIO 15 REIKALINGA motinai pagalbininkė, turėjusi patyrimo prie vaikų. 5 darbo dienos, išskyrus trečiadienį. Nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Rekomendacijos reikalingos. Turi kalbėti kiek angliskai.
KE 9-1277

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMIAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

STR-ET-CH YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654
State Farm Mutual

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. Ashland Ave.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

Paminklas pirmajam
Chicago pionieriui
Illinojaus pusanro šimto metų sukaktuvinis komitetas atrado kapą pirmojo Chicago gyventojų ne indėno — Baptiste Point du Sable kapą, ant jo pastatė granitinį paminklą ir spalio 26 d. jį iškilmingai atidengė.
Batistė Point du Sable buvo neigras, kurs 1772 metais atkeliavo iš Haiti ir prie Michigano ežero ir Chicago upės, toje vietoje, kur dabar yra Chicago Tribune laikraščio namas, pasistatė trobelę ir pradėjo prekybą.
Jo kapas yra Borromeo kapinėse St. Charles metais per 30 mylių į šiaurės vakarus nuo St. Louis.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namy Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning'į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7-8447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir patalame. Nudžiosome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, viskas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
(Išsivainavime veltui kreipkitės bet kada.)
Jeigu nori sužinoti naujais ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".